Új Hajtás

A KÁRPÁTALJAI RÓMAI KATOLIKUS EGYHÁZ LAPJA

2002. VII. évfolyam, 6. szám

A TARTALOMBÓL:

Szűz Mária ünnepei . . .2-3. old.
A Munkácsi Katolikus Líceum évnyitója . . . . . .4. old.
Imaoldal . . . . . .5. old.
Riport . . . . . .6-7. old.
Életige . . . . . .8. old.
Fogadalomtétel Szécsényben . . . . . .9. old.
Határok nélkül . . . . . .10. old.
Cursillo . . . . . .11. old.
Zarándoklat Berdicsivbe .12. old.
Táborok, kirándulások . .13. old.
Akik sohasem laknak jól . . . . . .14-15. old.
Hírek, felhívások . . . .16-17. old.
Roska Péter atya lelkigyakorlata . . . . . .18. old.
Kórustalálkozó . . . . . .19. old.
Egy gólyatábor... . . . .20-21. old.
Táborhely a kétszeres imádságért . . . . . .22-23. old.
Dolhai szép napok . .24-25. old.
Témák a gyereknevelés művészetéből. 3. . . . . .26. old.
A doboz . . . . . .27. old.
Donatello . . . . . .28-29. old.
Mese . . . . . .30. old.
Keresztrejtvény . . . . . .31. old.
Humor . . . . . .32. old.

Új Hajtás

A Kárpátaljai Római Katolikus Egyház lapja

Szerkesztőbizottság:
Majnek Antal (elnök), Cserbánics Adrienn, Megyesi László (főszerkesztő), Németh Imre ofm., Pápai Zsuzsanna, Popovicsné Palojtay Márta, Riskó Marianna (szerkesztők).

Tördelőszerkesztő:
Popovics Pál

Olvasószerkesztő:
Barkáts Alice

A szerkesztőség címe:
89600. Munkács, Munkácsy M. u. 19.

Engedélyszám:
3T 199

Készült:
a Grafika nyomdájában, Ungváron

SZŰZ MÁRIA ÜNNEPEI

Nagyboldogasszony ünneplése után vagyunk, és most szeptemberben következnek még egymásután az ő ünnepei: születésnapja, névnapja, emlékezés élete fájdalmaira, majd a Magyarok Nagyasszonya.

Az én Szűz Máriához való viszonyom gyermekkoromban egyszerű katolikus vonzódás volt. Az idős asszonyokkal együtt mondtam a litániát. Egyetemista koromban egy protestáns hittanórára hívtak, ahol megingatták ezt a naiv, gyermeki Mária-képemet, amikor a Bibliából a Kánai mennyegzőt olvasta fel a lelkész, és rendkívül bántóan magyarázta János 2, 3-át: „Asszony, mi közöm hozzád?" (Károli G. fordítása). Nekem valahogy sokkal jobban tetszett az én kis katolikus Szentírásom fordítása: „Asszony, a mi gondunk ez?" Amikor ezt megjegyeztem, két részre szakadt a kis közösség, és az ott lezajlott vita egy kutatásra indított el engem: vajon nincsenek túlzások a mi Mária-tiszteletünkben? Azzal is vádolt minket, hogy mi Máriát Isten anyjának nevezzük, tehát még Jézusnál is nagyobbnak tartjuk.

A 70-es évek elején még nem nagyon tudtam hozzáférni teológiai könyvekhez, de a központi szeminárium hittanóráin érdeklődtem a kispapoknál, hogy is állunk ezzel. Kételyeimet eloszlatták ugyan, de én a Szentírásból akartam még több bizonyítékot találni Szűz Mária egyedi, sajátos kiválasztottságára. „Akiket pedig előre elrendelt, azokat meg is hívta, akiket meghívott, azokat megigazultakká is tette, akiket pedig megigazultakká tett, azokat meg is dicsőítette." (Róm 8,30) – ez a vers nyilván minden üdvözültre igaz, de kiváltképp Jézus szülőanyjára, akit az angyal így köszönt: „Üdvözlégy, kegyelemmel teljes! Az Úr veled van. Áldottabb vagy te minden asszonynál!" (Lk 1,28) Amikor a Bibliát olvasó ember fontolgatja ezeket a szavakat, megdöbben azon, hogy ilyen fönséges kiválasztása egy embernek sem volt Ádám és Éva óta. Azóta többször is rádöbbentem arra, hogy Szűz Mária valóban a második Éva, hiszen egy új teremtés kezdődik vele és benne abban a pillanatban, mikor válaszol Isten küldöttjének: „Legyen nekem a Te igéd szerint." (Lk 1,38)

Míg az első Éva engedetlenségével utódaira az Istentől való eltávolodás átkát hozta, addig a második Éva igenjével az Isten üdvözítő áldásainak kegyelmi forrását. Ahogy az Ószövetségben Ábrahámot a hívők ősatyjaként emlegetik, mi joggal nevezhetjük Szűz Máriát az egyház, azaz minden hívő édesanyjának.

Szeretettel köszöntjük egyházmegyénk legidősebb papját, Károlyi Lajos atyát, aki július 27-én töltötte be 88. életévét. Kívánjuk Isten áldását most is tevékeny életére, s várjuk a jövő év júniusát, amikor vele együtt ünnepelhetjük pappá szentelésének 65. évfordulóját.

Mert mi a hit? A nem látható dolgok valósága számunkra, meggyőződés arról, amit nem látunk (vö. Zsid 11,1). Amikor Szűz Mária néhány nap múlva meglátogatja Erzsébetet, akkor ő a Szentlélektől megihletve kinyilatkoztatja számára: „Boldog vagy, mert hitted, hogy beteljesedik mindaz, amit az Úr mondott neked." (Lk 1,45) Mária hittel kimondott szavában egész lénye benne van. Ezért volt akkora hatása, hogy az ő legyenjére fogant meg a második Isteni személy a szíve alatt. Ugyanis Isten a világ teremtését az Ő hathatós szavával (legyen) teremtette, de a tőle elfordult emberiséget üdvözíteni nem tudja és nem akarja annak teljesen szabad és önkéntes beleegyezése, közreműködése nélkül.

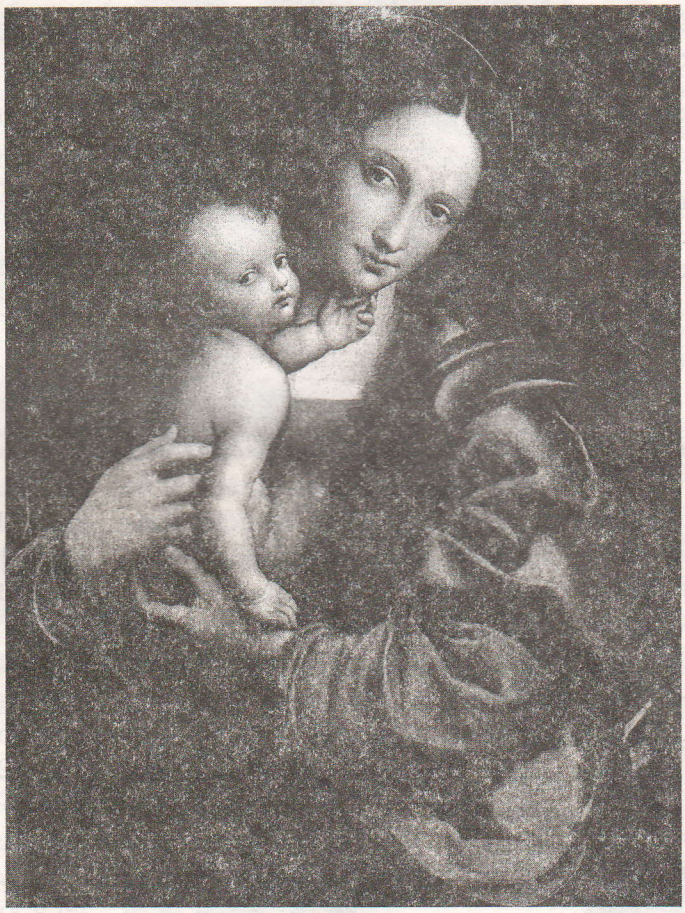

Ez a csöndes, szerény názáreti leányka előre megélte azt, amit Jézus kér az összes tanítványától: „Beszédetek legyen igen, igen, nem, nem." (Mt 5,37) Ha Mária hét megszólalását nézzük a evangéliumokban, akkor nagyon tanulságos lesz számunkra, hogy menynyire rövid tőmondatokban beszél vagy kér: például Kánában bemutatja a kérő és közbenjáró imádság csodálatos példáját – amiről Olaf Halesby protestáns lelkész csodálatos elmélkedést ír az imádságról szóló könyvében, kifejtve azt, hogy ez a legszebb és leghathatósabb kérő imádság a Bibliában –, és ezt olyan hittel mondta, hogy bár Jézus válasza megingathatta volna hitét, ő mégis bölcsen azt mondja a szolgáknak: Figyeljetek rá, és „Tegyétek, amit mond."(Jn 2,6) S lám, megint megvalósul Jézus mondása Mária által: „Ha akkora hitetek volna, mint a mustármag...", a lehetetlennek látszó kérések is teljesülnének. Ezért áldja Szent Pál az Úristent, aki vágyainkon felül teljesíti kéréseinket.

Kedves Testvérek, adjunk hálát az Istennek ezért a gyermekéért, akinek születésnapját ünnepeljük, hiszen az ő gyermeki, nagy hite által az Ige megtestesült a mi Földünkön. Ez az Úristen megváltói szeretetének a titka, hogy miért pont benne és általa adta nekünk a Megváltót. Mária a Szentlélek által úgy tud imádkozni, hogy már előre tudja, hogy az Isten őt meghallgatta (vö. János 5,15), és ezért már előre hálát tud adni Istennek, még mielőtt látna és tapasztalna; Isten megvalósuló tervét a hit szemével látja, és tudja a megvalósulásért dicsérni és magasztalni Istent. (Lk 1,47-55)

Miért érezzük mi néha, hogy az Isten távol van, és nem hallgat ránk? Talán azért, mert kételkedve kérünk? Nemigen hisszük, hogy az Úristen meghallgat minket? Már Szent Jakab figyelmeztet arra, hogy a lelkében megosztott ember nem várhat az Úrtól választ. (vö. Jakab 1,6-8)

Hálát adunk az Istennek, hogy ilyen ember született a világra, aki alázatos, tiszta életével mutatja nekünk is az utat Krisztushoz: „Én az Úr szolgája vagyok, legyen nekem a Te igéd szerint."(Lk 1,38) Nemcsak a kánai híveket tanítja, hanem minket is, hogy az üdvösség forrása az ő fiában van, és az Ő követésében. Mily csodálatos, hogy ugyanazt mondja a Mennyei Atya is a tábor hegyén: „Ez az én szeretett fiam, őt hallgassátok!" (Mt 17,5)

Az üdvösségre nem ilyen-olyan módszerekkel és vallásos szertartások végzésével lehet bejutni, hanem az Úr Jézusba vetett feltétlen, gyermeki bizalommal teli hit által, az Ő szavainak megtartásával, tanításának követésével: „Mert nem mindenki, aki mondja Uram, Uram, jut be a mennyek országába, hanem csak az, aki megtartja Mennyei Atyám akaratát."(Mt 7,21)

Szűz Mária bensőséges imádságának a misztériuma tehát a próféták titkában keresendő, hiszen ő olyan őszinte, mély kapcsolatban volt az Atyával, amelyben nem a saját imáit tartotta fontosnak, hanem az Isten szavait, és erre akarja a mi figyelmünket is felhívni: ne a saját imáink legyenek fontosak, hanem az ő szavai. Hiszen tanultuk, hogy az imádság, beszélgetés Istennel. Tehát ebben a dialógusban kinek a szava fontosabb? – Mária jól tudta. Ezért az ő élete Isten imádása, Isten akaratának szüntelen keresése és megtestesítése, szívvel-lélekkel.

Majnek Antal püspök

Az az örök élet, hogy megismerjenek téged

A Munkácsi Katolikus Líceum évnyitója

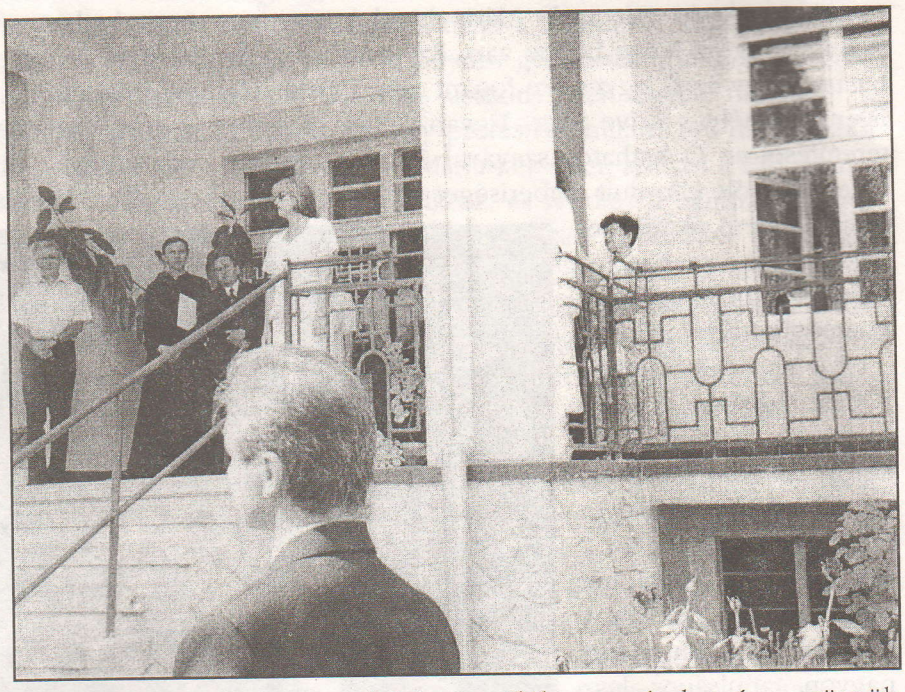

Tetszett nekünk vagy nem, megpakolt iskolatáskával, virágcsokorral a kezünkben nekiindultunk a nagybetűs Életnek: ahogyan az évnyitókon mondani szokták. Néha sírva, olykor vidáman tapostuk a megszokott útvonalat, megszokott napirendben. S a suliról csak annyi jutott eszünkbe: „Mikor lesz már vége?" Gyerekfejjel nem gondoltunk arra, hogy tényleg az élet iskoláját kezdtük meg, ezek voltak első önálló lépéseink, melyekkel felelőséget vállalni, ajándékozni és kapni tanultunk, azoktól, akikkel a „véletlen" hozott össze. Ki-ki a maga módján tanulta, mit is jelent „közösen", „lelkiismerettel", „szeretettel".

Szeptember 1-jén a Kárpátaljai Római Katolikus Líceum is megnyitotta ajtait az általános iskolát befejező diákok előtt. A tanév közös imádsággal kezdődött – a római katolikus székesegyházban megtartott veni sancte szentmisével –, melyet Majnek Antal püspök atya koncelebrált. Közös imádságunkban arról elmélkedtünk, hogy mit is jelent tanulni és tanítani, befogadni és adni, szeretetben formálni és formálódni. A püspök atya megáldotta a diákokat és tanáraikat, a Szentlélek segítségét kérvén munkájukra. Ezt követően a líceum diákjai a szülőkkel és tanárokkal együtt átvonultak az iskola épületébe, ahol az igazgatónő, Kristofori Olga köszöntötte a diákokat, szülőket, tanárokat és a püspök atyát. Elmondta, hogy bízik abban, hogy kipihenten, frissen, feltöltődve vág neki mindenki ennek a tanévnek, és kimagaslóan szép eredmények születnek majd a tanév folyamán. Külön köszöntötte a líceumba felvételt nyert 22 új tanulót, akik a gólyatáborban már megbarátkoztak egymással, és kérte az idősebb diákokat, hogy fogadják szeretettel a kis „gólyákat", és segítsék át őket a kezdeti nehézségeken. Végezetül pedig a gondviselő Isten segítségét és áldását kérve átadta a szót Majnek Antal püspök atyának, aki folytatta a prédikációban elkezdett elmélkedést, melyben kihangsúlyozta, hogy Jézus iskoláját csak együtt lehet végigjárni, átsegítve egymást minden nehézségen, türelemmel és megértéssel viseltetve egymás iránt.

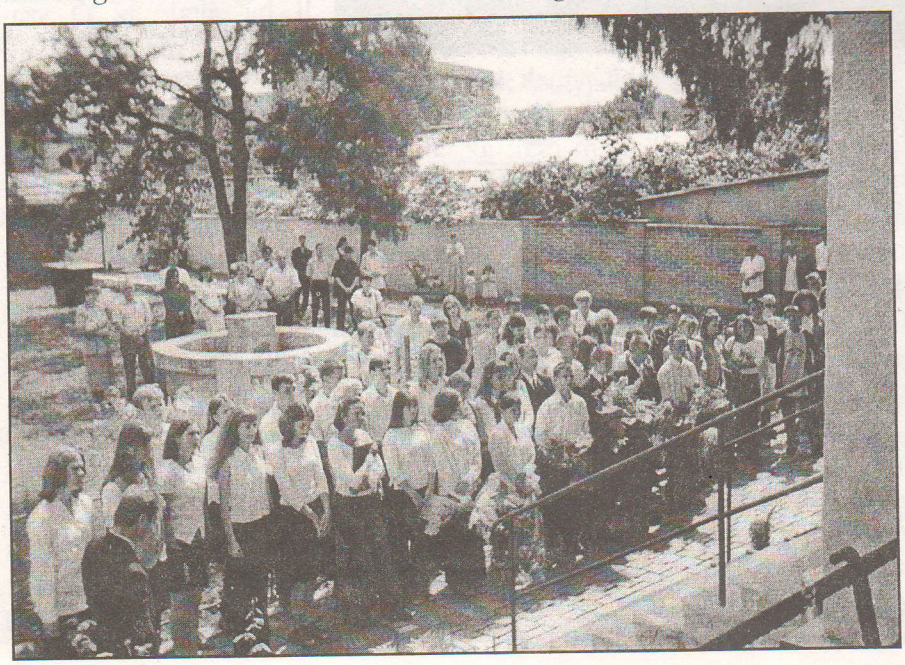

Az ünnepség a munkácsi kórus énekével zárult.

István Andrea¶

Igazán annyit számítunk, amennyit Isten előtt érünk. És az emberek véleménye gyakran épp az ellenkezője annak, ami az Isten ítélete rólunk.

Suhard bíboros

Vágvölgyi Éva

FÁJDALOMBÓL ÉPÍTEK KATEDRÁLIST

Fájdalomból építek katedrálist:
Minden követ, amivel megdobnak,
Minden visszatolt baráti ölelést,
Minden nyers durvaságot,
Amely a szeretetemre válaszol,
Minden hamis szót,
Minden ütést, bárhol is érjen,
Szóval minden követ,
Amivel megdobnak,
Beépítek a falakba.
Fájdalmakból építek katedrálist.
Az aprócska és nagy fájdalmakat
Mint köveket rakom egymásra,
S valami szépet építek belőle,
Katedrálist, ami a Tied,
S ami Rólad beszél másoknak.
Mert aki belép, nem a köveket nézi,
Hanem a benne lakót.
Nem baj a fájdalom, áldott,
Ha Neked épül ház belőle.
Fájdalom a kő, könny a malter.
Alázatban, csendben
Rakni egyik követ a másikra
És a fal felépül.
Nem kell hozzá semmi,
Csak a fájdalmak, amiket kapok.
Egyszerűségben és alázatban,
Egyiket a másik után
Rakni csendben,
Beépíteni a falba.
Fájdalmakból építek katedrálist.

Reményik Sándor

Akarom

Akarom: fontos ne legyek magamnak.

A végtelen falban legyek egy tégla,
Lépcső, min felhalad valaki más,
Ekevas, mely mélyen a földbe ás,
Ám a kalász nem az ő érdeme.
Legyek a szél, mely elhordja a magot,
De szirmát ki nem bontja a virágnak,
S az emberek, mikor a mezőn járnak,
A virágban hadd gyönyörködjenek.
Legyek a kendő, mely könnyet töröl,
Legyek a csend, mely mindig enyhet ad.
A kéz legyek, mely váltig simogat,
Legyek, s ne tudjam soha, hogy vagyok.
Legyek a fáradt pillákon az álom.
Legyek a délibáb, mely megjelen
És nem kérdi, hogy nézek-e vagy sem,
Legyek a délibáb a rónaságon.
Legyek a vén fekete föld szívéből
Egy mély sóhajtás fel a magas égig,
Legyek a drót, min üzenet megy végig,
És cseréljenek ki, ha elszakadtam.
Sok lélek alatt legyek a tutaj,
Egyszerű, durván összerótt ladik,
Mit a tengerbe visznek mély folyók.

Legyek a hegedű, mely végtelenbe sír,
Míg le nem teszi a művész a vonót.

Javamat szolgálja, ha az életem folyamán nem megy minden simán számomra. Különben elveszteném a talajt a lábam alól.

Jó, ha nem történik minden az én akaratom szerint. Különben még azt hinném: én vagyok az úr, az Isten pedig a szolgám.

P. Ceelen

Riport Losák István áldozópappal és Molnár János diakónussal

Ez év június 29-én a munkácsi székesegyházban ismét áldozópapot és diakónust szentelt fel Majnek Antal Kárpátalja megyéspüspöke. Méghozzá kettőt-kettőt. Áldozópappá szentelte Losák Istvánt és Pohareczky Róbertet, diakónussá Sztankó Attilát és Molnár Jánost. Jelen számunkban Losák Istvánt és Molnár Jánost szeretnénk megismertetni a kedves Olvasókkal.

Losák István

– István, mesélj nekünk a hivatásod történetéről! Melyek voltak azok a dolgok, mozzanatok az életedben, amelyek hatására szemináriumba mentél?

– Eléggé vallástalan nevelésben részesültem otthon. Az életem az akkori fiatalok hagyományos élete volt. Sok mindennel foglalkoztam: küzdősportokkal, harcművészetekkel. Jártam számítógép-kezelői, tévészerelői tanfolyamra. A vallásos élettel nem sok kapcsolatom volt. Aztán érdekesen alakult a sorsom. Betértem a templomba, és ott egyszer csak megérintett valami. Néztem a misező atya székét, és az a gondolatom támadt, hogy egyszer én is ott fogok ülni. Amikor otthon beszéltem erről, és hogy pap szeretnék lenni, nagyon ellenezték. Pogány István szülei segítettek, valamint a keresztanyám támogatott nagyon. Lelkileg is, és ahogyan csak tudott. Aztán egyszer csak eljöttek értem, amikor egyedül voltam otthon, és azt mondták, hogy megyünk Munkácsra. Elmentem Munkácsra a püspök atyához.

Otthon azt hitték, hogy munkát találtam Munkácson.

A püspök atya először gimnáziumba akart küldeni, de aztán az utolsó pillanatban, legnagyobb meglepetésemre, mégis elküldött a felvételi beszélgetésre. Egy évig Veszprémben voltam, aztán Egerben tanultam. Ott is maradtam tanulmányaim végéig.

– Voltak-e az évek folyamán elbizonytalanodásaid, és mik azok, amik megtartottak?

– Voltak. Még diakónussá szentelésem előtt is. Többször eszembe jutott, hogy tényleg ezt kell tennem? Mindig megerősített Antal atyának az a mondata, hogy bízom benned.

– Mit jelent számodra a papság?

– Egyetlen szóval meg tudom fogalmazni. Szolgálatot. Totus tuus – Egészen a tiéd. És még, azt hogy Ut unum sint – Hogy egyek legyenek.

– Milyen volt a szentelésed? Más lett-e az életed azóta?

– Megváltoztatta az életemet, a dolgokhoz való viszonyulásomat. Egy mondat lüktetett bennem: Totus tuus.

– Vannak-e valamilyen elképzeléseid lelkipásztorkodás terén? Hogyan szeretnéd megvalósítani lelkipásztori terveidet?

– Nincs kifejezetten egy olyan terület, amelyre nagyobb hangsúlyt szeretnék helyezni. A lelkipásztorkodás mindegyik területére nagy hangsúlyt szeretnék fektetni. Tehát nemcsak ifjúságpasztoráció vagy az idősek gondozása az, amelyet elsődleges feladatomnak tekintenék. Mindegyik. Azonkívül szeretném előmozdítani a papi egységet. Ennek az egységnek a megvalósítása nagyon fontosnak és korszerűnek tűnik számomra.

– Végezetül mit üzensz az Olvasóknak?

– Törekedjenek az életszentségre! Törekedjenek megélni a kereszténységet, a katolicizmust és elsősorban az emberséget!

Molnár János

– Hivatásom alakulásáról annyit, hogy nagyon korán elkezdtem ministrálni, még alig voltam 10 éves. Már az első pillanattól megragadott az oltár körüli légkör. Nagyon jól éreztem magam, egyszerűen szerettem ott lenni és segédkezni a misező papnak. Nagyon mély hatást gyakorolt rám gyermekkorom első plébánosa, Csáti József atya. Sokat köszönhetek neki hivatásommal kapcsolatban, hiszen felkarolt és mindenben segített.

Az évek múltával egyre világosabban éreztem, hogy pap szeretnék lenni, míg végül felvételemet kértem Antal püspök atyánál a kispapok közé. Gyulafehérváron folytatom teológiai tanulmányaimat, melyek legfőbb célja, hogy jól felkészüljek a rám váró feladatra. Ebben nagy segítségemre vannak az elöljáró és tanár atyák.

A diakónusszentelést már nagyon vártam, és nagy izgalommal készültem is rá, mint életem nagyon fontos eseményére, hiszen ekkor köteleztem el magam végleg az Úr és Egyházának szolgálatára. Számomra a szentelés szertartásából a püspök atya kézrátétele volt a legmeghatóbb pillanat. Tudom, hogy ezalatt ő is imádkozott azért, hogy kötelezettségeimet, melyeket vállaltam, egész életemben hűségesen tudjam teljesíteni. Én is ezért imádkozom mindennap, hogy jó szolgája legyek az én Uramnak. Ezzel a lelkülettel készülök az elkövetkezendő papszentelésre.

– Köszönjük a beszélgetést!

Neo

Életige 2002. Szeptember

„Bocsáss meg társadnak, ha vét ellened; akkor te is, amikor könyörögsz, elnyered bűneid bocsánatát." (Sir 28,2)

Ez az életige az egyik ószövetségi könyvből való. Krisztus előtt 170-180 körül írta egy írástudó, bölcs, Ben Szira, aki Jeruzsálemben folytatott tanítói tevékenységet. Olyan témát tanít, mely kedves az egész bibliai bölcseleti hagyomány szemében. Eszerint Isten irgalmas a bűnösökhöz, és nekünk is példája szerint kell cselekednünk. Az Úr megbocsátja minden vétkünket, mert „irgalmas és könyörületes, szelíd a haragban, és gazdag az irgalomban" (1). Becsukja szemét, hogy ne lássa többé bűneinket (2), elfelejti és a háta mögé veti minden vétkünket (3). Ő ugyanis, mivel ismeri kicsiségünket és nyomorúságunkat – írja másutt Ben Szira –, „megsokszorozza a bűnbocsánatot". Isten, mint minden apa és anya, mivel szereti gyermekeit, megbocsát nekik, megajándékozza őket bizalmával, elrejti hibáikat, és fáradhatatlanul bátorítja őket.

Isten, mivel apa és anya, nem elégszik meg azzal, hogy szereti gyermekeit és megbocsát nekik. Az a vágya, hogy ők is testvérként tekintsenek egymásra, egyetértsenek, szeressék egymást. Az egyetemes testvériség tehát Istennek az emberiségről alkotott nagy terve. Olyan testvériség ez, amely erősebb az óhatatlanul bekövetkező megosztottságnál, feszültségeknél, haragnál, amelyek a meg nem értés és az elkövetett hibák következtében oly könnyen talajra lelnek.

Gyakran családok hullnak szét, mert nem tudunk megbocsátani egymásnak. Ősi gyűlölet táplálja a rokonok, a társadalmi csoportosulások, a népek közötti megosztottságot. Még olyanok is akadnak, akik azt tanítják, hogy ne felejtsük el az elszenvedett sérelmeket, hogy tápláljuk magunkban a bosszúállás érzését... És az alattomos harag megmérgezi a lelket és kikezdi a szívet.

Vannak, akik azt gondolják, hogy a megbocsátás a gyengeség jele.

Nem így van. A megbocsátás igen nagy bátorság megnyilvánulása; igazi szeretet, a leghitelesebb szeretet, mert érdek nélküli. „Ha csupán azokat szeretitek, akik titeket szeretnek, mi lesz a jutalmatok?" – mondja Jézus. Ezt mindenki meg tudja tenni. „Szeressétek ellenségeiteket!" (4)

Mi is meg kell hogy tanuljuk Jézustól az apai és anyai szeretetet, az irgalmas szeretetet mindazok iránt, akikkel napunk során találkozunk; különösen azok iránt, akik valamiképp hibáznak. Akik pedig meghívást kaptak egy közösségi lelkiségre, azaz a keresztény lelkiségre, azoktól az Újszövetség még többet kér: „Bocsássatok meg egymásnak!" (5) A kölcsönös szeretet szinte szövetséget kér tőlünk: legyünk mindig készek megbocsátani egymásnak. Csak így járulhatunk hozzá az egyetemes testvériség létrejöttéhez.

„Bocsáss meg társadnak, ha vét ellened; akkor te is, amikor könyörögsz, elnyered bűneid bocsánatát."

E szavak nemcsak arra hívnak, hogy legyünk könyörületesek, hanem eszünkbe juttatják azt is, hogy a megbocsátás szükséges feltétele annak, hogy nekünk is megbocsássanak. Jézus maga figyelmeztet minket: „Amilyen mértékkel mértek, olyannal mérnek majd nektek is." (6) „Boldogok az irgalmasok, mert majd nekik is irgalmaznak." (7) Ha ugyanis a szív megkeményedett a gyűlölettől, nem lesz képes felismerni és befogadni Isten irgalmas szeretetét.

Hogyan váltsuk hát tettekre ezt az igét? Természetesen bocsássunk meg azonnal, ha lenne még valaki, akivel nem békültünk ki! Ez azonban még nem elég. Át kell kutatnunk szívünk legrejtettebb zugait, hogy kiűzzük belőle az egyszerű közömbösséget, a jóakarat hiányát, bármiféle fölényes magatartást, a felületességet bárki irányában, akivel csak találkozunk.

Ezenkívül szükség van még egy megelőző műveletre is. Tekintsünk minden reggel új szemmel arra, akivel találkozunk a családban, az iskolában, a munkahelyünkön, az üzletben! Legyünk készen arra, hogy ne azt nézzük, ami nem tetszik a viselkedésükben, hogy ne ítélkezzünk, hogy bizalomban részesítsünk másokat; hogy mindig reméljünk, mindig higgyünk! Ezzel a teljes amnesztiával, ezzel az egyetemes megbocsátással a szívünkben közeledjünk mindenkihez! Egyáltalán ne emlékezzünk mások hibáira, mindent takarjunk be szeretetünkkel! Napunk során pedig bocsánatkéréssel vagy a barátság egy-egy jelével próbáljunk meg jóvátenni egy udvariatlanságot, egy türelmetlen megnyilvánulást! A másik ember ösztönös elutasítása helyett hagyjuk élni magunkban a teljes befogadás magatartását, a határtalan irgalmat, a teljes megbocsátást, a részvétet, a másik szükségleteire való odafigyelést!

Ha azután az Atyához fohászkodunk – mindenekelőtt, amikor bocsánatot kérünk a hibáinkért, látni fogjuk, hogy kérésünk teljesül, és teljes bizalommal mondhatjuk majd: „Bocsásd meg vétkeinket, miképpen mi is megbocsátunk az ellenünk vétkezőknek!" (8)

Chiara Lubich

Fogadalomtétel Szécsényben

Szeptember 8-án, Kisboldogasszony napján, jeles ünnepe volt a szécsényi ferences kolostornak, hiszen szerzetes testvérek beöltözésére és fogadalomtételére került sor. Azért is fontos és jeles ez az esemény, mert négy Kárpátaljáról származó fiatalember életében egy új életszakasz kezdődött meg.

Szent Ferenc barna ruháját a beregszászi származású Remzájcev László fr. Krizosztóm és a huszti származású Kvascsuk András fr. Jordánusz öltötte magára noviciustársai és elöljárói jelenlétében. A délelőtti órákban ünnepi szentmise keretében fr. Várnai Jakab tartományfőnök kezébe a viski származású fr. Povpa Valér és a munkácsi származású fr. Sztreha Egyed tett egyéves fogadalmat, elkötelezve magát Szent Ferenc és a Kisebb Testvérek Rendje mellett. Ünnepi beszédében Várnai Jakab a szerzetesek jelenlétéről és fontosságáról beszélt, amelyet az egyház szívében betöltenek. Buzdította a fogadalmat tevőket, hogy ők is az egyház közösségének elkötelezett építői legyenek.

A szentmisén az említett szerzetes testvérek szülei, rokonai, barátai is jelen voltak. A szentmisét követő agapén fr. Magyar Gergely noviciusmagiszter megköszönte a szülőknek, hogy szerzetes testvéreket neveltek a ferences rendnek, és felhívta figyelmüket arra, most már ők is a nagy ferences családnak lesznek tagjai, a fogadalmat tett testvéreket pedig új állomáshelyükre bocsátotta el, a szegedi ferences kolostorba, ahol folytatják megkezdett szerzetesi életüket, és imával és munkával készülnek az örökfogadalomra.

Az agapé után arról faggattam a testvéreket, hogy mi volt az a pillanat vagy élmény, amely után bátran ki tudták mondani az Igent, hogy Szent Ferenc 21. században élő kistestvéreiként kívánják szorosabban követni a Mestert.

FR. JORDÁNUSZ NOVÍCIUS: A legjobban Ferenc szabadsága, egyszerűsége és tisztaszívűsége érintett meg, ez segített meghozni választásomban a döntést.

FR. KRIZOSZTÓM NOVÍCIUS: Engem Szent Ferencnek a Jó Istenhez való ragaszkodása ragadott meg, és az, ahogy Isten őt a Szentlélek által újjá tudta formálni. Ez az, amire én is vágyakozom.

FR. EGYED: Számomra Szent Ferenc atyánk tökéletes Krisztus-követése volt jelentős mozzanat. Megtérésem után én is vágyakoztam egy tökéletes életre, és sokáig keresgéltem, hogy hogyan valósíthatnám meg. Megismertem Rendalapítónk életét, és azt mondtam: „Ez az! Így szeretném én is tökéletesen követni Krisztus Urunkat."

FR. VALÉR: Engem egy ferences atya élete, munkássága érintett meg, és azt mondtam, hogy én is így szeretnék élni, ilyen szeretnék én is lenni.

Testvéreink megkezdték szerzetesi életüket, hogy napról napra szorosabban kövessék Jézust, és építsék az egyház nagy közösségét. Imádkozzunk értük, hogy ez az elköteleződés valóban Istennek tetsző legyen és egyházunk Jézus akarata szerinti épülésére szolgáljon.

lm

Szeptember 24.

Szent Gellért püspök és vértanú

980 körül született Velencében a Sagredo családból. Nevelését szülei már gyermekkorában a Szent Benedek-rendi Szent György-monostor szerzeteseire bízták. Később a magasabb fokú tanulmányok végzésére Bolognába ment. Velencébe visszatérve hamarosan apáttá választották. 1015-ben a Szentföldre szándékozott menni, de Razina apát meggyőzte, hogy útját Magyarország felé vegye. Szent István udvarába jutott, ahol Imre herceg nevelésével bízták meg. Bakonybélbe vonulva, a magányban az imának és tanulmányainak élt. 1030-ban csanádi püspök lett, szervezte az egyházmegyét, térítette a pogányokat, szembeszállt a zsarnoki túlkapásokkal, tanácsaival az ország ügyeit jó irányba terelte. Hittudományi műveket és szentbeszédeket írt. Ott volt István király halálos ágyánál, amikor az a Szűzanyának ajánlotta az országot. 1046. szeptember 24-én, a pogánylázadás alkalmával Budán, bődi (egri) és beszterédi (nyitrai) püspöktársaival együtt a hitéért kegyetlen halált szenvedve nyerte el a vértanúság koronáját. 1083. július 26-án, Csanádon avatták szentté.

Határok nélkül

A Munkácsi Katolikus Líceum jutalomutazása

2002. június 30-a volt, amikor a Munkácsi Római Katolikus Líceum 11 diákja Popovics Pál tanár kíséretében elindult egy jutalomutazásra, a magyarságot összefogó táborba az ausztriai Őrségbe. Nyíregyházáig autóstoppal, onnan Szombathelyig vonattal jutottunk el, ahonnan már egy osztrák autóbusz vitt tovább bennünket. Ekkor még nagyon izgultunk, de tudtuk, hogy csodálatos tábor lesz, s erről már az odaérkezéskor meggyőződhettünk.

Az őriszigeti sportpályán vertük fel sátrainkat, s este már el is kezdődött a program. Somogyi Attila, a főszervező, bemutatta a különböző régiókat – Burgenlandot, Magyarországot, Horvátországot, Erdélyt, Felvidéket, a Nyugatot és Kárpátalját – képviselő csoportokat, embereket.

A heti program igazán bőséges volt. Hétfőn őrségi túrát tettünk a környező falvakba: Őrisziget, Vasverőszék, Felsőőr, Alsóőr, Vasvörösvár. Már az első nap gyönyörű tájakon jártunk, s ez még jobban emelte a társaság hangulatát. Este Dr. Somogyi László izgalmas előadását hallgattuk meg a burgenlandi magyarok helyzetéről.

A következő napok programjai is élményekben gazdagnak bizonyultak. Megtanultuk az ottani csárdás néhány fortélyát, énekeltünk, szalmát fontunk. Aztán eljött a szerda, amit már mindannyian nagyon vártunk, ugyanis látogatást tettünk az osztrák fővárosba, Bécsbe. Ott Attila vezetésével megtekintettük a Stefansdomot, az operaházat, Schönbrunn mesés kastélyát a hatalmas parkjával együtt, a császári téli palotát, a belvárost – s a hab a tortán az volt, hogy ezt mind megnézhettük este a kilátóról. Másnap megnéztük a szalonaki és a németújvári várat.

Pénteken volt egy izgalmas focimeccs a vendégek és a házigazdák között, a végeredmény döntetlen lett. Ezt követte a záróest, amelyen a Spectrum zenekar nyújtott kellemes hangulatot.

Sajnos, másnap el kellett búcsúznunk az ott szerzett barátainktól, de szerintem az a legfontosabb, hogy megismerhettük őket. Ezután még két szép napot tölthettünk az Őrség magyarországi oldalán, Őriszentpéteren, ahol Varga Ottó atya fogadott bennünket.

Meg szeretnénk köszönni Majnek Antal püspök atyának, hogy támogatta utazásunkat, és Somogyi Attilának, hogy csodálatosan megszervezte az első Őrségi Nyári Egyetemet és közbenjárt a vízumaink kiállításáért.

Hála neked, Urunk, hogy ott lehettünk!

Kiss Judit,
a líceum 3. osztályos diákja

Cursillo

Nyár elején, június 6. és 9. között a római katolikus püspökség szervezésében került sor a második kárpátaljai női cursillóra, amelynek ez alkalommal a munkácsi Pákh-ház adott otthont. A lelkigyakorlaton mintegy negyvennyolcan vettünk részt.

A cursillót magyarországi vendégek vezették: Babály András kótaji és Maga László tiszavasvári plébánosok, valamint hat nyíregyházi és három kárpátaljai munkatárs tartott élvezetes, színes és megható előadásokat.

Talán érdemes néhány szót ejteni arról, hogy mi is az a cursillo. A szó spanyol eredetű, jelentése rövid, intenzív képzés. A mozgalom 1940-ben indult Mallorca szigetéről, alapítói püspökök és papok voltak.

A cursillo egy módszer saját magunk megismerésére és elfogadására, lehetőség az evangélium eredményesebb hirdetésére, általa tisztázhatjuk Istenhez és az emberekhez fűződő viszonyunkat.

A lelkigyakorlatra Kárpátalja különböző részeiből különböző korú és foglalkozású lányok, asszonyok gyűltek össze. Mindannyian más és más elvárásokkal, lelkülettel és számtalan kérdéssel, szorongással és vívódással érkeztünk. Volt, akit a kíváncsiság hajtott, volt, aki választ keresett az őt már rég foglalkoztató kérdésekre, vagy csak megnyugvást, feltöltődést kívánt háborgó lelkének, volt, aki meg akarta újítani, erősíteni hitét, s olyan is akadt, aki nyugodtan szeretett volna imádkozni, elmélyülni három napig.

Az első napon még idegenül méregettük-nézegettük egymást, de ahogy teltek az órák, egyre közelebb kerültünk egymáshoz. Mindenki megnyílt és őszintén, magától értetődő természetességgel tárta fel lelke legmélyén őrzött vagy eltemetett problémáit, élete nagy vívódásait, sikereit és kudarcait. Döbbenetes volt megtapasztalni, hogy Krisztus valóban köztünk van, szinte fizikailag éreztük jelenlétét és közelségét, közösen imádkoztunk hozzá, elé tártuk könyörgéseinket. A harmadik nap végére már úgy éreztük, hogy időtlen idők óta ismerjük egymást, nemcsak barátok, hanem testvérek is lettünk: testvérek a szeretetben, a megbocsátásban, önmagunk és a másik ember elfogadásában, Jézus kegyelmének felfedezésében.

A Szentlélek különös ajándéka volt, hogy rádöbbenhettünk: Isten szeret minket, nem a jó cselekedeteinkért, nem a tehetségünkért, nem a szépségünkért vagy jóságunkért, nem a világban betöltött posztunkért – egyszerűen csak szeret, kegyelemből, minden hibánkkal, minden gyengeségünkkel és tévedésünkkel, minden szeretetlenségünkkel és lázadásunkkal, minden emberi gyarlóságunkkal és bűneinkkel együtt. Ő szeret, felemel, ha elbotlunk, Ő a legjobb Barátunk, így, nagybetűvel. Odafordulhatunk Hozzá minden gondunkkal, odakuporodhatunk a lábaihoz és lerakhatjuk nehéz terheinket, amelyeket nap mint nap cipelünk, szólhatunk Hozzá, s ha jól megtanulunk hallgatni, előbb-utóbb Ő is szólni fog hozzánk. De ne várjuk a csodát, hogy a kősziklából majd víz fakad, hogy galamb képében leszáll a Szentlélek vagy feltámad a halott Lázár, mint történt 2000 évvel ezelőtt. Isten nem ilyen csodákon keresztül szól a ma emberéhez. Sokan épp a cursillón értettük meg, hogy a csoda mi vagyunk, a csoda bennünk születik meg mindennap, amint megnyílik a szívünk, és befogadjuk Isten igéjét, amint megtisztul a fülünk, és hallani kezdjük a szavát, amint kinyílik a szemünk, és látni kezdjük Őt – magunkban, a másik emberben, akár az ellenségeinkben is, a környező természetben, a pici bogárban, a színes virágban, a vihar után megújult tájban, minden cselekedetünkben és minden történésben. A valódi csoda: igent mondani az útra, amit nekünk szánt, igent mondani Isten hívó szavára, igent mondani alázattal a megpróbáltatásokra is, a nehézségekre is, igent mondani a szeretetre, igent mondani Jézus végtelen kegyelmére.

Bízom benne, hogy egymás hite által megerősödtünk, és hogy egyikünk sem tért haza „üres kézzel": elvittük magunkkal Isten szeretetének lángoló tüzét, a türelmet, a bizalmat, szívünkben a békességet, amit Jézus hagyott ránk, a felismerést, hogy Krisztus számít ránk, s mi nyugodtan rábízhatjuk életünket.

Szeretnénk megköszönni a magyarországi vendégeknek: András atyának, László atyának, Gittának, Gabinak, Zsuzsának, Erzsikének, Veronikának és Évának, hogy vállalva az utazás nehézségeit, feláldozva hétvégéjüket, nem sajnálva időt és energiát eljöttek hozzánk, és szeretetükkel, őszinteségükkel, vidámságukkal elhoztak nekünk egy csodálatos világot, együtt sírtak és nevettek velünk, átérezték problémáinkat, jó tanácsokkal láttak el mindenkit.

Fekete Alica óvónő
Salamon

Zarándoklat Berdicsivbe

A berdicsivi Sarutlan Karmeliták Kolostorát 1628-ban Janus Tiskevich alapította, hálából a tatár iga alól való szabadulásért. A kolostor építése mintegy nyolc évet vett igénybe. Az altemplom felszentelésekor Tiskevich családja egy 16. századbeli, Szűz Máriát ábrázoló kegyképet adományozott a karmelitáknak. A kép a hívek között nagyon közkedveltté vált, és rövid idő alatt az imádkozni járó hívek azt tapasztalták, hogy igen sok imameghallgatás történt. 1647-ben, amikor a kép előtt imádkozva Sztaniszláv, kijevi püspök meggyógyult, azt a csodatevő kegykép rangjára emelte. A festményt három alkalommal is pápai koronával koronázták. Mivel 1648-ban a karmelitáknak el kellett hagyniuk a kolostort, a képet a karmelita nővérek lembergi kolostorába szállították át, ahol mintegy 73 évig őrizték nagy tisztelettel. Amikor a karmelita atyák 1721-ben visszatérhettek a városba, akkor magukkal hozták a csodatevő festményt. A szerzetesek ekkor hozzáfogtak a felső templom építéséhez, amely – a kereszthajó hatalmas kupolájával – egy impozáns barokk bazilika lett. Ettől kezdve Berdicsiv Ukrajna egyházi és Mária-központja lett. A kolostorban működő nyomda nagyban hozzájárult a közoktatás elterjedéséhez, nemcsak a városban és környékén, hanem az egész országban. Az orosz uralkodó féltékenyen nézte a szerzetes atyák munkáját, elvetette tőlük a kolostort, és hivatalnoki létesítményt alakított ki benne. A vallásélteti szertartásokat mindig csak egy, általuk is jóváhagyott pap végezhette. A lelkipásztorok lehetőségeik szerint folyamatosan próbálták restaurálni a kolostort, megvédeni azt az idő okozta károsodástól.

1917-ben a kolostor vezetését a jezsuiták vették át, majd ismét visszatértek a karmeliták. 1926-ban meghalt az utolsó szerzetes. A szovjethatalom a kolostor-együttest állami tulajdonba vette. A felső bazilikában múzeumot rendeztek be, az altemplomban pedig ateista mozit. 1941-ben a templomban tűz ütött ki, és a csodatevő kép a tűz martaléka lett, és teljesen megsemmisült. A károkat az államhatalom lassan rendbe próbálta hozni. A kolostor épületében zene- és művészeti iskolát rendeztek be, amely mind a mai napig fennáll.

A sarutlan karmeliták provinciálisa 1991-ben újrafesttette a Szűzanya ikonját. A papság, a hívek és a megyéspüspök kérésére a Szentszék engedélyezte a kegykép pápai koronával való megkoronázását, amellyel Jan Purwinski zsitomiri megyéspüspököt bízta meg. A képet 1997. június 9-én II. János Pál pápa Krakkóban ünnepélyesen megáldotta, a megkoronázás pedig 1997. július 20-án Berdicsivben volt.

2002. augusztus 2. és 4. között a rahói plébániához tartozó egyházközségek zarándoklatot szerveztek Ukrajna legnagyobb római katolikus Mária-kegyhelyére.

A Rahóról, Kőrösmezőről és Szvidovecről összegyűlt mintegy 40 zarándok pénteken a késő esti órákban autóbusszal indult, hogy Berdicsivben együtt könyörögjön a Szűzanya pártfogásáért; imádkoztak családjukért, mindennapi gondjaikért közbenjárást, életükre oltalmat kértek.

Az utazás hosszú és fárasztó volt, de amikor feltűntek előttünk a karmelita kolostor barokk stílusú tornyai, könnyebbség vett rajtunk erőt, és belső örömáradat töltött el minket, hogy megérkeztük erre a kegyelemosztó szent helyre.

Érkezésünkre már vártak a kolostor lakói; nagy szeretettel fogadtak bennünket. A közös program este hat órakor szentmisével kezdődött, amelyben Snep Román plébános atya a felajánlott szándékokért imádkozott. Prédikációjában az atya párhuzamot vont az Istenanya és a mi zarándoklásunk között Nagyon megható érzés volt, hogy ebben a több száz éves bazilikában, amely annyi sok megpróbáltatáson és pusztításon ment át, magyarul csendültek fel az énekek a Szűzanya tiszteletére és dicséretére. A szentmisét közös vacsora követte, majd pedig a kegykép kápolnájában a rózsafüzér titkairól elmélkedtünk, és ezzel az imádsággal kértük Mária közbenjárását. Az éjféli misét a plébános atya a zarándokok elhunyt családtagjaiért, hozzátartozóiért ajánlotta fel. A szentségkitételt és litániákat követően reggelig egyéni szentségimádás és engesztelés volt. Berdicsivi programunkat a vasárnap reggeli szentmise zárta, amely után hazaindultunk Rahóra.

Ez a zarándoklat meghatározó marad mindannyiunk életében, mert letehettük Mária elé mindennapi gondjainkat, terheinket. Rá tudtuk itt bízni azokat a dolgokat, amelyek az életben annyira nyomasztanak minket, és amelyeket a mindennapi munka mellett nehéz letenni Mária, de főleg Isten előtt. Bízunk abban, hogy e kis beszámoló és ismertetés olvasása után sokakban felmerül a vágy, hogy elzarándokoljanak erre a szent helyre. Köszönetünket fejezzük ki azoknak, akik valamilyen módon elősegítették zarándoklatunk sikerességét. Isten fizesse meg!

Bustyaházi kirándulás

Szeretnénk megosztani Veletek, kedves Olvasók, élményeinket, melyeket július 15-e és 17-e között Bustyaházán, a hittantáborban szereztünk, ahol nagyon jól éreztük magunkat.

Összesen 71-en voltunk itt. A tábor vezetője Hidász Ferenc atya volt, aki 14 segítőtársával feledhetetlenné tette számunkra az idei nyarat .

Nagyon változatos programjaink voltak. Elmentünk fürödni a Rika folyóra, esténként szentmisén vettünk részt, játszottunk és finomakat ettünk.

A táborlakókat négy csoportra osztották. Minden csoport választott magának valamilyen nevet, egyik az Apostolok, a másik a Bölcs Salamon, a harmadik a Bustyaházi mennyecskék, a negyedik a Csirkék névre hallgatott.

A vacsora utáni tábortűz és az őrangyalos játék is nagyon jóra sikeredett. A játék abból állt, hogy papírdarabkákra felírtuk egymás nevét, és azt követően mindenki kihúzott magának egyet a cédulák közül, és annak a személynek lett az őrangyala, akinek a neve rajta állt a papírszeletkén, s a kiválasztottnak különböző dolgokkal kedveskedhetett. A legjobban mégis azok a színdarabok tetszettek, amelyeket a csoportok a tábortűznél adtak elő.

A tábor végén nem nagy kedvvel indultunk haza, mert nagyon jól éreztük magunkat, és nagyon sok jó barátot szerezhettünk. Ez a három nap feledhetetlen élmény marad számunkra. Nagyon szépen köszönjük elsősorban Hidász Ferenc atyának, Erika néninek, a vezetőknek valamint a konyhásoknak, hogy közreműködtek abban, hogy létrejöhetett ez a tábor, és ilyen szép három napot tölthettünk együtt.

Szavicki Andrea és
Mészáros Tamás
Técső

Nyári napközis tábor Ungváron

Ilyenkor, nyáron, az iskolai év végeztével hirtelen sok ideje támad az tanévet maguk mögött tudó gyerekeknek. Vannak, akik könnyebben le tudják kötni magukat hasznos vagy kevésbé hasznos tevékenységekkel. Vannak azonban olyan gyerekek – főleg a városokban –, akik számára a nyári szünidő nagyrészt csupán a négy fal unalmát jelenti, amelyet esetleg csak televíziózással sikerül valahogy legyűrniük. Talán nekik jelentik a legnagyobb élményt a különféle nyári táborok. Júniusban az ungvári plébánián két napközis tábor megrendezésére került. Június 17-től 21-ig az idei elsőáldozók számára szervezett programokat és segített ezek megvalósításában néhány lelkes fiatal. A táborokat Mészáros Domonkos OP ungvári plébános atya lelki és anyagi támogatása segítette. Hétfőtől péntekig mindennap vidáman és hasznosan teltek a délelőttök és a kora délutánok az ungvári plébánián, ahová a gyerekek a vezetőkkel együtt átvonultak a reggeli szentmise után. A gyerekek elsajátították a papírhajtogatás fortélyait, melynek eredményeként szép gyertyák, keresztek, harangok és csigák születtek, ezenkívül Teremtéstörténet-könyvecskéket készítettek. A plébániai foglalkozásokon kívül a gyerekek ellátogattak az Ungvári Nemzeti Egyetem Biológia Karának zoo-múzeumába, az ungvári vár falumúzeumába, a Bozdos-parkba, ahol várta őket a hullámvasút, versenyeztek a Szpartak sportpályán és sok-sok szabadtéri játékban vettek részt. Persze mindezek közben a konyhán sürgő-forgó fiatalok készítették számukra a tízórait és az ebédet. A nagy közös étkezések otthonossá tették a plébániát, ahol a gyerekek valóban úgy mozogtak, mintha csak otthon lennének.

A tavalyi elsőáldozók számára június 24-től 28-ig szervezett tábor hasonlóképpen zajlott, sok énekléssel, kirándulással és játékkal.

Külön érdemes megemlíteni az orihovicai lelkigyakorlatos házba tett kirándulást, ahol a plébánián táborozó gyerekcsoport meglátogatta a Béres Ági néni vezetése alatt ott táborozó roma gyerekeket. A kicsik szépen összebarátkoztak, s végül a roma gyerekek alig akarták hazaengedni a másik csoportot.

A különböző felekezetű ungvári templomokban tett látogatás alkalmával a gyerekek kis füzeteikbe feljegyezték a templomok és vallások közötti főbb különbségeket, lerajzolták a különféle kereszteket. Felkeresték a Szatmári Irgalmas Nővéreket, s a gyerekek 1-1 rózsafüzérrel térhettek haza.

Amint azt az egyik vezető, Keszler Sztella elmondta, nagyon fontosak ezek a nyári napközis táborok. A gyerekek – az Egyház jövője, és az ilyen alkalmak nagyon kedveznek annak, hogy közelebb kerüljenek az Egyházhoz, az atyákhoz, szeressenek ott lenni. A gyerekek közvetlenséget tanulnak. A másik dolog, ami jó a táborokban, hogy itt a magyar és az ukrán iskolákban tanuló gyerekek sokat beszélgetnek egymással, barátokat szereznek, és jobban elsajátítják egymás anyanyelvét. A gyerekek bátran merték vállalni egyéniségüket, senki sem gátolta ebben őket, hiszen az egyetlen alapszabály ez volt: bármit tehetsz, kivéve a rosszat! Itt a gyerek nem azért igyekszik jó lenni, hogy jó jegyet vagy más jutalmat kapjon, hanem mert ő eredetileg jó.

Ódri.

Akik sohasem laknak jól

Beszélnek éppenséggel az éhezés problémájáról a világban, mégis, nem tudatosult ez eléggé a gazdagabb országok lakosai között. A fejlett világban egy-egy közlekedési baleset, bányaszerencsétlenség vagy egyéni tragédia megrázza a közvéleményt, ugyanakkor tétlenül szemléljük, hogy minden évben 13-18 millió ember hal meg éhen vagy az alultáplálttságtól. Közülük több millió gyerek. Évente több millió anya és

apa látja éhen halni a gyerekét, és nem tud segíteni rajta. Ugyanakkor évente több millió apának és anyának az okoz gondot, hogy mivel tudná meglepni gyermekét a születésnapján vagy karácsonyra – hiszen gyakorlatilag mindene megvan már. Ennél is többen vannak azok, akik pedig azzal küzdenek, hogyan adják le a túl sok evéstől felhalmozódott felesleges kilóikat, vagy hogy eldöntsék, melyik fogkrémet, dezodort vagy hajápoló szert válasszák. (Vajon mit érezne egy éhező gyerek éhező édesanyja, ha végignézné a tévéreklámokat?) Miért van az, hogy számos macskára, kutyára és törpepapagájra többet költenek, mint amennyi pénzből egy egész afrikai család megélne?

Mindezek az ellentétek egy globalizálódó, elvben egységesülő világban tapasztalhatók meg. A médiának köszönhetően nem mondhatjuk már azt, hogy nem tudunk ezekről a problémákról.

Mi a gond? Egyre általánosabb a szakértők véleménye abban, hogy nem az élelmiszertermelés szűkös volta okozza az éhezést, inkább a készletek és a piacok elosztása. Ez azt jelenti, hogy számos országban csak egy bizonyos társadalmi réteg éhezik. Más országokban a korrupt politikai rendszer illetve a

háborúskodások teszik lehetetlenné a lakosság alapvető ellátását.

A szegény országok felemelkedését azonban leginkább az gátolja, hogy a fejlett nyugati országok nem engedik be piacaikra a termékeiket, így lehetetlenné teszik a gazdasági fejlődést. A közelmúltban több világkonferenciát is rendeztek a kérdésről, ezek egy részét a gazdasági nagyhatalmak vezetői arra sem méltatták, hogy megjelenjenek. Talán azért sem, mert az elmúlt években saját maguk által vállalt kötelezettségeiket sem teljesítették. (A fegyverkezésre legtöbbet költő 20 ország közül egyetlenegy adta meg az éhezés csökkentésére megszavazott hozzájárulását.) Ezeken a konferenciákon a szegény országok vezetői ismételten és nyomatékosan kijelentették, hogy nem annyira segélyekre van szükségük a felemelkedéshez, hanem kereskedelmi lehetőségekre. *„Legnagyobb kérésünk az, hogy nyissák meg piacaikat a nyugati államok"* – hangsúlyozta az egyik afrikai ország elnöke a New York Times-nak adott interjújában. „Az adósságok elengedése pénzhez segített, de az igazi nyereség a kereskedelemből származik. Adjátok meg a lehetőséget, és mi kereskedni fogunk".

Nyilvánvaló, hogy az éhezés világméretű felszámolásában csak a politikusok adhatnak hathatós segítséget, az egyes ember nem sokat tehet. A politikusok azonban választóiktól függenek. Ha a piacok megnyitása esetén néhány százalékkal csökkene például a GDP (Bruttó Hazai Össztermék, a gazdasági fejlettség fő mérőszáma), az illető ország kormánya sajnos biztos lehet benne, hogy nem választják újra. Mi, a „közvélemény" döntenénk így. Vajon, ha feltennék nekünk a kérdést, hogy *hajlandóak lennénk-e keresetünk 4-5 százalékáról lemondani, ha ez megmentene egy éhező gyereket* – mit válaszolnánk?

Ezekből a válaszokból áll össze a politikusok döntése.

Mégis, mit tehetünk mi, magánemberek? Amennyire lehetséges, hallathatjuk a hangunkat, hogy minél szélesebb körben elterjedjen az a vélemény, hogy igenis fontos a szegény országok felemelkedése. Ezenkívül lehetőségeinkhez mérten anyagilag is támogathatjuk az éhezőket. Láttam például egy egyházközségben, hogy nagyböjtben minden család kapott vasárnaponként egy papírtasakot, ebbe tették bele péntekenként azt a pénzt, ami élelmiszerről aznap lemondtak. Vasárnap összeszedték a tasakokat, és továbbították egy segélyszervezetnek.

Most lehet, hogy sokan arra gondolnak, elég szegények az emberek itt, Ukrajnában is. Ez sok esetben így is van. Legyen gondunk a körülöttünk élő szegényekre is! De azért higgyük el, nagyon sokan vannak a világon, akik szívesen lennének a mi helyzetünkben! Ne mindig a gazdagabbakhoz hasonlítsuk a helyzetünket, nézzük néha a másik oldalt is! És adjunk hálát mindazért, amit kaptunk!

Popovicsné Palojtay Márta

Hazai Hírek

Június 20. Lembergben püspökké szentelték Marian Buczeket, a lembergi érsekség irodaigazgatóját, valamint Leon Maly-t, a Lembergi Papnevelő Intézet prefektusát. Mindketten segédpüspökként szolgálják ezentúl a lembergi érsekséget.

Június 29. A munkácsi székesegyházban Majnek Antal püspök diakónussá szentelte Molnár Jánost és Stanco Attilát, pappá szentelte Losák Istvánt és Pohareczky Róbertet. Évtizedek óta először fordult elő Kárpátalján, hogy egyszerre négyen részesültek a papság különböző fokozataiban.

Július 3. Kamieniec-Podolskban beiktatták megyéspüspöki hivatalába Leon Dubrawskit, az egyházmegye eddigi segédpüspökét.

Július 4-én ugyanott Bronislaw Bernacki szentelésére került sor; az egyházmegye eddigi általános helynöke az új odessza-szimferopoli egyházmegye megyéspüspöke lett.

Július 5. Perecsenyben két lazarista növendéket – Leonyid Kuklisint és Vitalij Novakot – szentelt diakónussá Majnek Antal püspök.

Július 6-án Krakkóban Jan Skodon püspök diakónussá szentelte Lucsok Péter Miklós munkácsi származású domonkos szerzetest.

Július 10. Harkovban beiktatták hivatalába az új harkov-zaporozsjei egyházmegye első megyéspüspökét, Stanislaw Padewskit, a lembergi érsekség eddigi segédpüspökét.

Július 13. Odesszában beiktatták hivatalába Bronislaw Bernackit, az odessza-szimferopoli egyházmegye első megyéspüspökét.

Augusztus 9-11. Roska Péter atya lelkigyakorlatot tartott felnőttek számára a munkácsi Pákh-házban. Mintegy hatvanan gyűltek össze Kárpátalja különböző vidékeiről.

Külföldi hírek

Magyar zarándokok a Lagiewnikiben tartott szentmisén – Pápai áldás az Orbán-házaspárnak

II. János Pál pápa a Krakkó melletti _agiewnikiben augusztus 17-én felszentelte az Isteni Irgalmasság Templomát. Az ünnepi misén negyvenezer hívő vett részt, közöttük több ezer magyar zarándok és egyházi vezető, köztük Seregély István egri és Márfi Gyula veszprémi érsek. A szentmisén Franciszek Macharski krakkói érsek meghívására részt vett Lévai Anikó és Orbán Viktor, akik a mise előtt találkoztak Lech Walesa volt államfővel is. A Szentatya a mise végén külön megáldotta Orbán Viktort és Lévai Anikót. Később a volt miniszterelnök élő interjút adott a TVN lengyel televíziónak.

„Az ikonok Isten szépségének visszatükröződései"

Ezt Thomas Spidlik atya, a Pápai Gergely Egyetem keleti patrisztikai lelkiségének morvaországi professzora mondta a rimini találkozón. Leszögezte: ha Isten – szépség, akkor az ikonok e szépség felfedezésének rendkívüli eszközei. Egy másik előadó, Dell 'Asta professzor bírálta azokat a mai irányzatokat, amelyek el akarják választani mindennapi életünket a szépségtől. „A szépség konkrét valóság, nem pedig a fantázia szülötte. Az ikonok is a kézzelfogható szépség kategóriájába tartoznak."

P. Spidlik, aki 1995-ben II. János Pál pápa és a Pápai Ház nagyböjti lelkigyakorlatát vezette, elmagyarázta, hogy azok, akik az ikonrombolókkal szemben megvédték a festményeket, mindig azt hirdették, hogy amit szavakkal el lehet mondani, azt képekkel is lehet tolmácsolni. Mint ahogyan az evangélium szavai sem pusztán hangok, így az ikonok sem csupán festett táblák. Kezdetben az ikon lelki látomás. Szerzője csak később érti meg, hogy a világon semmi sem fogható ahhoz a képmáshoz, amelyet ábrázolni szeretne. Az ikonfestő így imában és lelki látomásban felfedezi művészete célját, ami nem más, mint az, hogy megfelelő jelképekkel irányítsa az emberek tekintetét az ég felé. Ez az ikon művészete: meglátni a jelben azt, ami a jel mögött áll. A szín nem egy esetleges valami, hanem önálló nyelvezettel rendelkezik: a vörös az istenséget, a kék az emberiséget jelöli. A fehér pedig – a keleti hagyomány veleszületett értelmezése szerint – az a lelki fény, amely megvilágítja a világot, az az isteni fény, amely megjeleníti a valóságot. Az ikonban az Igazság jön el, hogy találkozzék az emberrel. Ezért például Andrej Rubljov híres Szentháromság-ikonján a perspektíva ábrázolása ellentétes irányban történik: a nagyból kiindulva jut el a kicsinyig, vagyis az Istentől az emberig.

Boldoggá avatási szentmise

Krakkó: Lengyelországi apostoli látogatásának második napján, vasárnap délelőtt a krakkói Blonie-parkban II. János Pál pápa hárommillió hívő jelenlétében boldoggá avatott négy Isten szolgáját, Felinski Félix Zsigmond varsói érseket (1822-1895), Jan Balicki atyát (1869-1948), Jan Beyzym jezsuita szerzetest (1850-1912) és Sancja Szymkowiak szerzetes nővért (1910-1942).

A négy új boldog rövid életrajza

Felinski Félix Zsigmond varsói érsek (1822-1895) püspöki szolgálatát abban a nehéz időszakban folytatta, amikor az ország három részre osztva idegen uralmak alatt állott. Miközben Felinski érsek jó pásztorként a katolikus hitet és igaz hazafiként az emberi méltóságot védelmezte, az orosz cári udvar elhallgattatta őt, és a birodalom távoli részébe deportálta, ahol 20 éven át élt száműzetésben. Ám ebben az időszakban is fáradhatatlanul végezte lelkipásztori munkáját azok körében, akik vele együtt szenvedtek. Felinski érsek az alapítója a Mária családja Ferences Nővérek Kongregációjának.

Jan Balicki (1869-1948) főként a papnevelés szolgálatában állt, jeles professzorként és gyóntatóként. Személyes életében csodálatos módon tudta összhangba hozni szellemi adottságait imádságos lelki életének vonásaival.

Jan Beyzym (1850-1912) jezsuita atya mindenekelőtt a leprások apostolaként ismert. Szent Ignác alázatos és szolgáló szellemét követve minden erejével a leprától sújtott betegek szenvedésének enyhítésére szentelte magát, miután 48 éves korában missziós küldetéssel Madagaszkár szigetére került.

Sancja Szymkowiak (1910-1942) szerzetes nővér már egyetemistaként a tökéletes életszentségre kapott meghívást, majd a Fájdalmas Mária Leányainak Kongregációjában, mint szeráfi nővér, az evangéliumi kicsinyek és szegények életét valósította meg, miközben a II. világháború borzalmai közepette a felebarát szolgálatában emésztődött el élete.

Szentmise és Szent Jobb körmenet első szent királyunk ünnepén

Budapest: A hagyományoknak megfelelően Karl-Josef Rauber pápai nuncius és a püspöki kar több tagjának, valamint közéleti személyiségeknek és nagy számú hívőnek a jelenlétében zajlott le a Szent István-bazilika előtti téren az ünnepi szentmise. Az ünnep vendége volt Ignace Moussa Daoud bíboros, a Keleti Egyházak Kongregációjának vezetője. A szentmisét Paskai László bíboros prímás mutatta be, a homíliát Mayer Mihály pécsi megyéspüspök mondta.

Évnyitó és évzáró az Egyházmegyei Teológiai Tanfolyamon

2002. szeptember 21-én, szombaton 8 órakor szentmisével kezdődik a III. Egyházmegyei Teológiai Tanfolyam záróünnepsége a munkácsi székesegyházban. Ugyanez az alkalom tanévnyitó is az új tanfolyam hallgatói számára. Szeretettel hívjuk és várjuk a régi és az új résztvevőket, valamint minden érdeklődőt!

BEIKTATÁSI ÜNNEPSÉG

2002. március 27-én kinevezett egyházmegyénk hivatalos beiktatási ünnepségére 2002. szeptember 27-én 11 órakor (magyar idő szerint) kerül sor a Munkácson a Szent Márton Székesegyházban. Ekkor iktatja be Marian Jaworski lembergi bíboros érsek a Munkácsi Egyházmegyét Ukrajna egyházmegyéi közé, valamint Majnek Antal eddigi apostoli kormányzót megyéspüspöki hivatalába.

Egyházmegyei Kántorképző Tanfolyam (2002-2005)

Az Egyházmegyei Kántorképző Tanfolyam ismét felvételt hirdet. A tanfolyam hároméves.

Jelentkezési határidő 2002. szeptember 30.

Jelentkezési lap

I. */A jelentkező tölti ki!/*

Név: _____

/leánykori név/: _____

Születési hely: _____ Idő: _____ */év, hónap, nap/*

Lakcím: _____

/irányítószám, helység, utca, házszám/

Telefonszám (kóddal): _____

Legmagasabb iskolai végzettség: _____

Foglalkozás: _____

Eddigi egyházi szolgálatai: _____

Dátum: _____

_____

a kérelmező aláírása

II. */Plébános tölti ki!/*

Plébánosi ajánlás, a fenti adatok hitelesítése.

_____

a plébános aláírása

Roska Péter atya lelkigyakorlata Munkácson

Már többedik alkalommal gyűltünk össze Kárpátalja különböző részeiről, hogy részt vegyünk Roska Péter atya lelkigyakorlatán. Több mint hatvanan töltöttük együtt azt a szűk két napot a munkácsi Pákh-házban, hogy újra csak azzal váljunk el: „Mikor lesz a következő?"

Jövő nyárig, a következő lelkigyakorlatig lesz időnk elgondolkodni azon, amit a lelkigyakorlaton kaptunk, és megpróbálhatjuk tettekre váltani. Az összejöveteleken nem sok szó hangzott el: gondolatébresztő, rövid előadások, sok csönd, szentségimádás és kiscsoportos beszélgetések követték egymást. Éppen ezért mélyedhetett el mindenki önmagában, Istennel való kapcsolatában, így meglepő felfedezéseket tettünk saját lelkünkben: olyanokat, melyeket máskor nincs időnk észrevenni.

A lelkigyakorlat témája az imádság volt. Az előadásokon elhangzott: a kulcsszó az odafigyelés; odafigyelés Istenre. Isten megszólít engem a Szentírásban – hogyan kell Szentírást olvasni? Nincs gyorsvonat a mennyországba, a szenvedés útján jutunk el oda. Hogyan fogadjuk el a szenvedést, hogyan lesz annak értelme? Arra figyelünk-e, ami örök az életünkben?

A kiscsoportos beszélgetésekben mindig egy megadott kérdésről beszélgettünk, megosztottuk egymással gondolatainkat, életünk eseményeit. Ki egészen mély lelki élményét, ki az odafigyelését adta be a közösbe. Amikor életünk tragikus eseményeiről kellett beszélgetnünk, melyekből Isten valami szépet tudott kihozni, kiscsoportunk mélyen egymásra talált: megsejtettük, hogy a kamaszkori igazságtalan rossz osztályzat, a boldogtalan házasság, a meggyőződés miatt vállalt életveszély mélyén mind ugyanaz a szenvedés rejtőzik.

Az első nap estéjén Losák István atya mondta a szentmisét, s aztán egyenként újmisés áldást adott a résztvevőknek. Második nap a püspök atya tartott előadást, s utána sokáig velünk maradt; érdekes és oldott hangulatú beszélgetés bontakozott ki – a lelki élet és a Szentírás mélyebb értelmétől kezdve a babonákig sok minden szóba került.

Majoros Ármella Domonkos-rendi nővér a rózsafüzérről tartott előadást; a végén még az is kedvet kapott a rózsafüzér imádkozásához, aki eddig húzódozott tőle.

Utolsó nap, vasárnap a szentmise után egy lassan hagyománnyá váló kis szertartással zártuk a lelkigyakorlatot. Mindenki mindenkivel váltott, ha nem mást, egy rövid mondatot: „Áldjon meg téged az Úr!" Egy pillanatra mindenki találkozott mindenkivel. Az ismeretlenek egy pillanatra ismerősök lettek, az ismerősök pedig, akiknek kapcsolatát sok öröm, de esetleg fájdalom vagy félreértés is terheli, most lehetőséget kaptak arra, hogy egy-két kedves szóval, mozdulattal jelezzék szeretetüket és jóakaratukat a másik felé.

Szinte a kenyérszaporítás csodája ismétlődött meg, amikor Péter atya mindenkinek egy-egy szentképet adott a legvégén; pontosan annyi szentkép volt, mint ahányan éppen jelen voltunk.

Sokan mondták boldogan: megkönnyebbültek, letették lelki terhüket a lelkigyakorlat alatt. Vidáman és az élet nehézségeihez kapott új erővel indultunk hazafelé. A Szentlélek kézzelfoghatóan közreműködött a lelkigyakorlat alatt; ezt csak tapasztalni lehet, megmagyarázni nem.

Nem is baj, hogy csak egy év múlva lesz a következő lelkigyakorlat: addig még sok dolgunk van. A tanítást nem csak hallgatni akarjuk, hanem tettekre is váltani.

Pápai Zsuzsanna

Kórustalálkozó

Az idén június 29-én, Hajdúszoboszlón rendezték meg a Kárpátok Gyermekei kórustalálkozót. A rendezvényen jelen volt az aknaszlatinai Bel Canto kórus Fehér Mónika vezetésével, és mi, vagyis a Munkácsi Szent Márton Székesegyház Ifjúsági Kórusa is Szvirida János vezetésével.

A meghívás valójában három napra szólt. Az aknaszlatinai kórussal együtt már június 28-án elindultunk Munkácsról. Az utazás elég hosszúra sikeredett, így rövid debreceni pihenő után épp vacsoraidő előtt érkeztünk meg szálláshelyünkre, a hajdúszoboszlói Széchenyi István kollégiumba.

Másnap délelőtt szabad programunk volt, így elmehettünk várost nézni. Ebéd után viszont már mindannyian izgatottan készültünk az esti fellépésre.

A hangversenyt – melyre 5 órakor került sor a hajdúszoboszlói görög katolikus templomban – a házigazdák kórusa nyitotta meg, ezután következett a két kárpátaljai kórus.

A fellépést követően boldogok voltunk, hogy Istennek és a kemény felkészülésnek köszönhetően

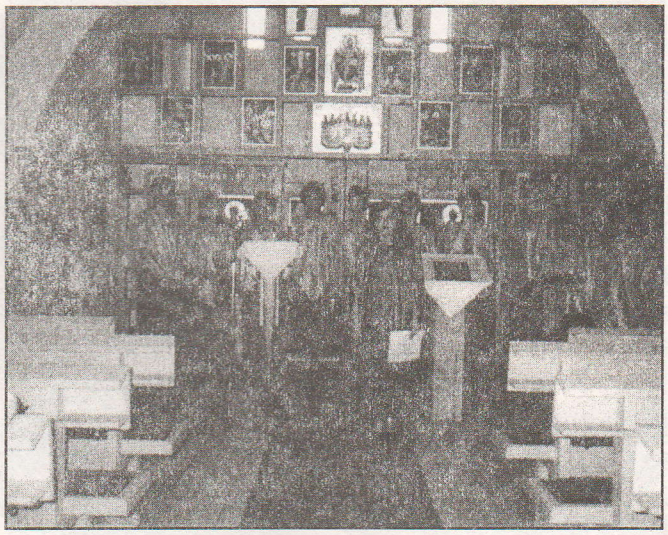

valamennyien a legjobbat hoztuk ki magunkból, annak ellenére, hogy sokan nem tudtak eljönni a kórusból. Este közös vacsora következett a három kórus részére, ahol köszönetet mondtunk a szervezőknek – elsősorban a budapesti Matyi házaspárnak és az aknaszlatinai Margitkának – a meghívásért

és a szíves vendéglátásért. Vasárnap délelőtt még eltölthettünk két vidám órát a megújult termálfürdőben, de a kellemes fürdőzés és a finom ebéd után el kellett búcsúznunk vendéglátóinktól, hogy hazaindulhassunk.

Ez a néhány nap szép élmény maradt számunkra, amit nem felejtünk el soha. Reméljük, még sok ilyenben lesz részünk.

Kicska Klára
kórustag

Egy gólyatábor margójára

Augusztus 17. és 21. között a Munkácsi Magyar Nyelvű Líceum elsős diákjai közös táborban vettek részt az ökörmezői járási Iszka nevű településén. A tábor csak négy napig tartott, ám ennek ellenére a diákok és a vezetők nagyon összerázódtak. Egyszóval a tábor nagyon jó volt.

De beszéljenek helyettünk a képek!

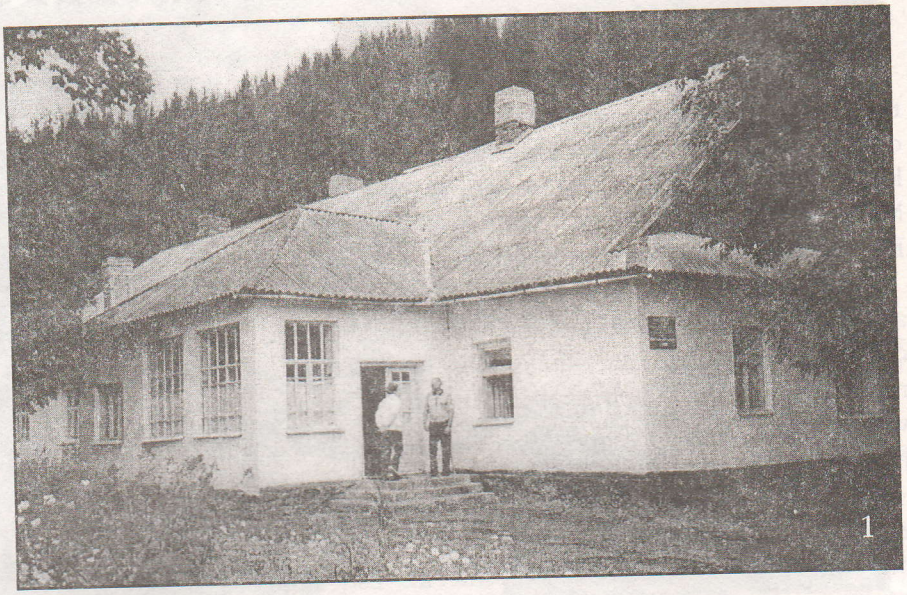

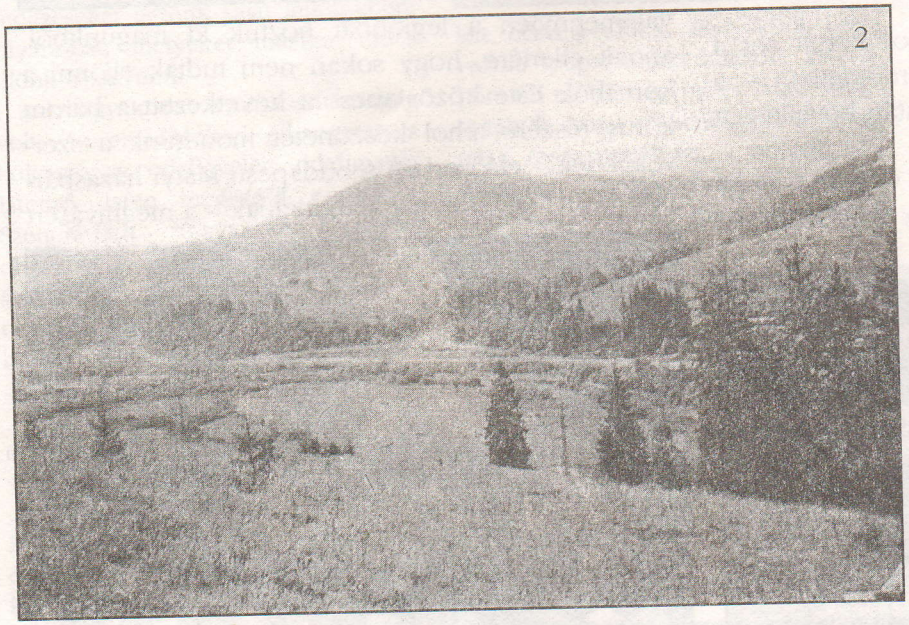

Ami a képeken látható:

1. A kórház, amely vendégül látott minket.
2. Gyönyörű ez a vidék, ide jövőre is jöjjünk!
3. Panoráma a közeli hegyről.
4. Püspöki mise a szabadban.
5. A Sipot vízesésnél.
6. Indulás hazafelé.
7. Pihenés a hegyoldalon.
8. Csoportkép a táborozókról.
9. Bemutatkozási játék.
10. „Nagy utazás" – hazafelé.
11. Szalonnasütés közben.

5

8

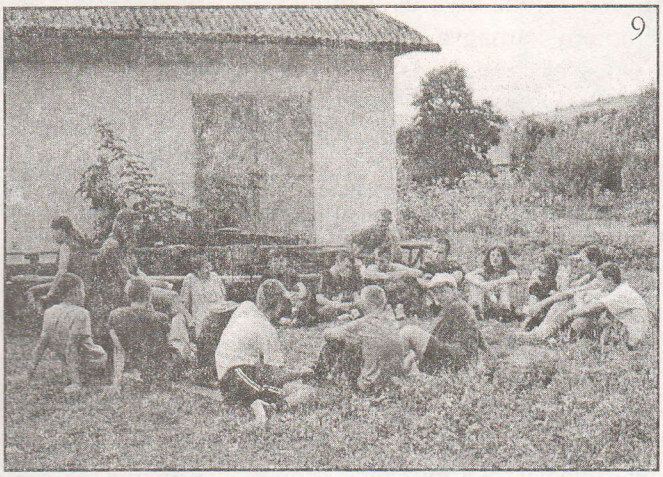
9

6

10

7

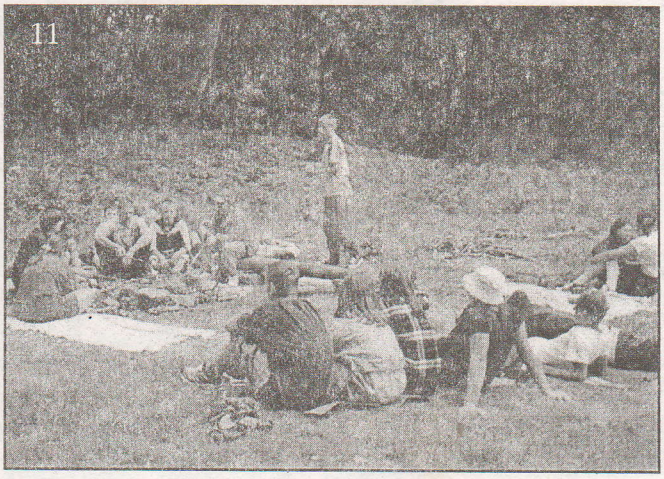
11

Táborhely a kétszeres imádságért
– avagy egy ígéretes kezdeményezés Munkácson

„Aki szeret, az énekel" – vallja Szent Ágoston, és „aki énekel, kétszer imádkozik" („Qui cantat bis orat") – tanítja Szent Bernát.

E két – már régóta szívemben őrzött – gondolat adott bátorságot, hogy azonnal igennel válaszoljak a ferences missziós és egyházzenész Hidász Ferenc atya és a munkácsi templom karnagya, Szvirida János megtisztelő meghívására, és részt vegyek az első egyházzenei tábor munkájában, mint énekes és énektanár.

Június 18. és 23. között a munkácsi Pákh-házban mintegy 45 fiatal jött össze – a helyieken kívül Beregszászból, Királyházáról, Nagyszőlősről, Nevetlenből és Viskről – idén elsősorban azért, hogy öt napon át közösen készüljenek a vasárnapi szentmise rendhagyó zenei szolgálatára a munkácsi székesegyházban.

Szvirida János a tábor megálmodója, szervezője és vezetője. Szándéka szerint a fő cél az egyházi zene megszerettetése, hogy a jövendő és a már működő templomi énekkarok, énekesek számára az egyházi zene szolgálata tudatos és örömteli istendicséret lehessen.

Az esti tábortűznél

A kezdeményezés sok lehetőséget ad a fiatalok lelki, hitbeli, liturgikus és zenei nevelésére egy olyan nemes nyári kikapcsolódás keretében, amelyben a zene – és ezen belül az éneklés – egyre inkább úgy jelenhet meg, mint az Isten- és az emberszeretet eszköze.

Minden kezdet nehéz, de éppen a legemlékezetesebb és a legszebb pillanatok fűződnek minden igaz kezdeményezéshez. A tábor úgy indult el, mint valami építkezés, amely a teljes felépülésre vár! Alapkövének tekinthető a hat helységből érkezett különböző kiskórusokból megszületett összkar Istent dicsőítő éneke. E születés tanúja és közreműködője lehettem.

A gyerekek és fiatalok, illetve karvezetőik számára szűkös férőhely és az ehhez társuló alkalmazkodási nehézségek; a kezdetben kicsit hosszúra sikeredett kóruspróbák miatti fokozott igénybevétel; a rekkenő hőség; a korai kelés a hétköznapi szentmisékért – mindez sokunknak nem volt könnyű, ám az ifjú énekesek többsége csodálni való türelemmel, megértéssel, komoly feladattudattal válaszolt ezekre a kihívásokra. Ezt látva a szervezési nehézségeken úrrá levő Táborvezetőből, a kissé szorongó Karvezetőből egyre inkább a melegszívű Apa kezdett szólni a gyerekekhez, és az énekpróbák túlsúlyát kiegyensúlyozó esti mesék, közös séták, fagyizás, a várbeli szép kirándulás, a korábbi közös kórustalálkozók emlékeinek felidézése videóról, a játék, a pihenés, a közös étkezések, a szövődő

A munkácsi várban

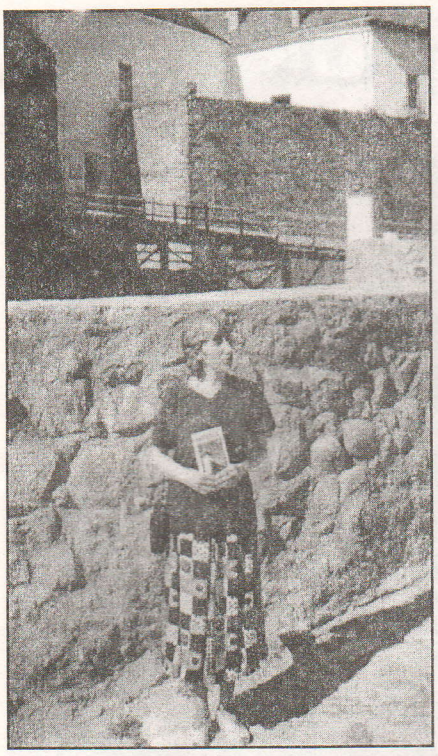

Nyilas Tünde Mária

barátságok, utolsó este a tábortűz mind hozzájárultak ahhoz, hogy nemcsak jobban érezték magukat a tábor lakói, de a közös éneklés is egyre jobb, egyre szebb és egyre derűsebb lett, mert már nem puszta kötelességből, hanem növekvő szeretetből tudott énekelni a kórus, melynek egységes, szép hangzásához talán magam is hozzájárulhattam annak a fáradságmentes énektechnikának az átadásával, amit én is kaptam.

A tábor lelki egységét különösen a közös reggeli és esti imák, az esti éneklések, a lombos fák alatti „Úrangyala" imádság közös éneklése és a ferences Jónás atyán át ajándékba kapott szentmise biztosította.

Aki pedig vasárnap jelen volt a munkácsi templom diákmiséjén, tapasztalhatta, hogy az ott felhangzó Werner-mise, a válaszos zsoltár és az áldozás alatt felcsendülő gregorián ének, valamint Gárdonyi Zoltán kétszólamú dicsőítő éneke és a befejező Händel-kórusmű, mely a békéért való könyörgés – valóban kétszeres imaként dicsérte Istent és emelte fel a lelkünket Hozzá.

A tábor résztvevői a munkácsi székesegyház kertjében

Teréz anyáról egyszer írtak egy könyvet „Valami nagyon szépet Istenért!" címmel. Úgy gondolom, hogy a most első ízben megrendezett egyházzenei tábor fiatal énekesei és segítőik (minden felnőtt, aki ezért a táborért tett valamit) ebben a szellemben készültek fel a vasárnapi szentmise zenei szolgálatára, és ha az idei kezdeményezés a jövőben folytatódhatna, e zenei tábor kibontakoztatásával valami nagyon szépet lehetne tenni Istenért – Kárpátalján!

Nyilas Tünde Mária
Budapest

Szólamprőbán

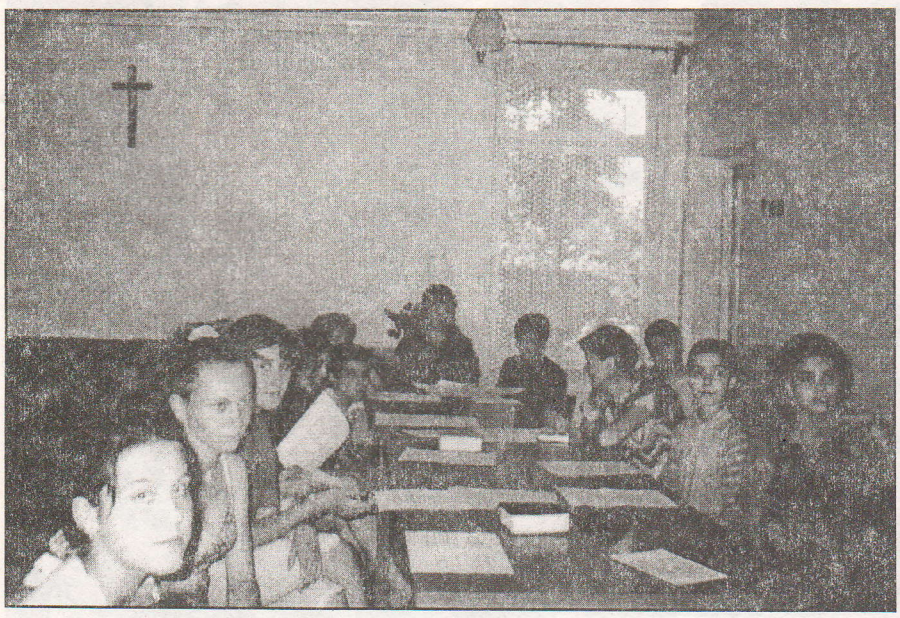

Ezúton is szeretném megköszönni a tábor létrehozásához nyújtott erkölcsi-anyagi segítséget Majnek Antal püspök úrnak, Hidász Ferenc és Bán Jónás atyáknak, Nyilas Tünde Mária énekes és énekoktatónak, Nobilis Kingának, Izabára Lászlónénak, Zachar Zénónak, Fedorcsák Mária, Holzberger Erika, Bodnár Csilla karvezetőknek, valamint minden jóakaratú segítőnknek. Isten fizesse meg!

Szvirida János táborszervező

Dolhai szép napok

A hittanverseny fődíjául táborozást hirdettünk. A kisebb és a nagyobb korosztályból is az első három helyezést elért csoport részesült ebben a jutalomban. Összesen tehát 6, egyenként háromfős csoport vehetett részt az utazásban. Erről olvashatunk rövid beszámolót.

1

Verőfényes nyári délután volt, amikor Ungváron felszálltunk a buszra és elindultunk Dolhára. Annak ellenére, hogy előfordult néhány rosszullét, nagyon élveztük az utazást.

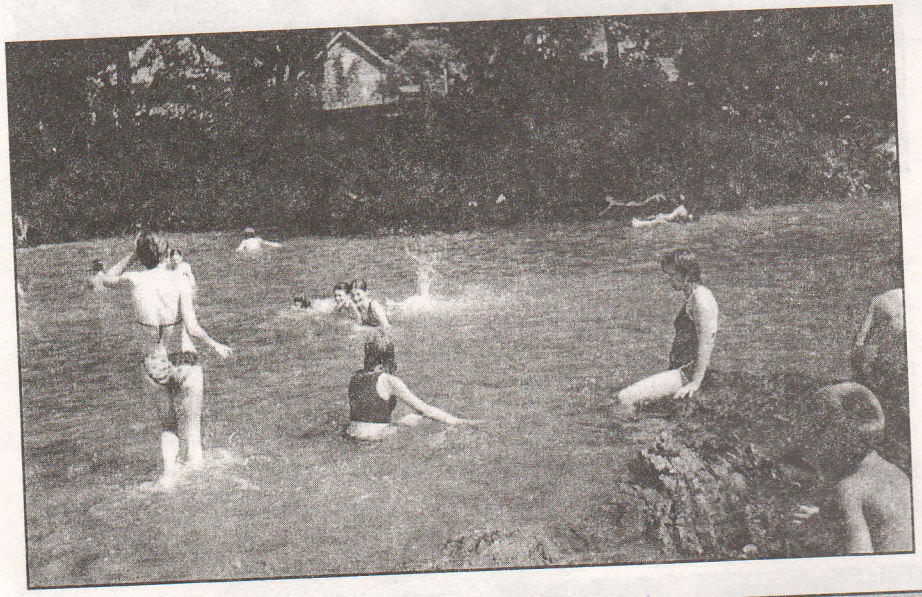

A közelgő este a dolhai plébánián talált minket, ahol Petrik atya várt ránk szeretettel. Itt volt a szállásunk. Sok baráttal találkoztunk és újakat is szereztünk melléjük.

Egy este sem telt el anélkül, hogy ne imádkoztunk volna. Bár csak háromnapos volt a tábor, mi mégis sokat játszottunk, nevetgéltünk és nagyon jól éreztük magunkat. Kati megtanított minket métázni – aki nem ismeri ezt a játékot, tanulja meg. Megéri! A másik szép élményünk a fürdés volt, valamint az, amikor lábszépségversenyen vehettünk részt.

Az utolsó napon került sor a tábortűzre, melyet lázas készülődés előzött meg a tábortűznél előadandó műsorok betanulásával, és ahol mindenki nagyon jól érezte magát.

Másnap már csomagoltunk. Indulás előtt a búcsúzás vidám és megható jelenetei következtek.

Mindazért, hogy ott lehettünk, köszönetet szeretnék mondani Megyesi Lacinak és Kiss Katinak.

Ági

3

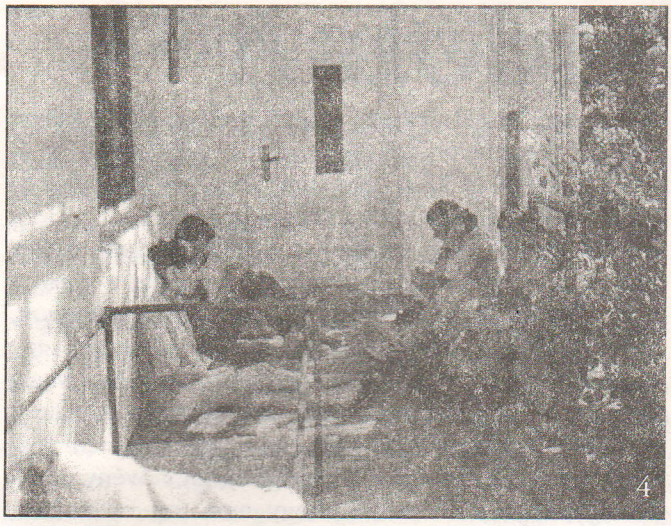

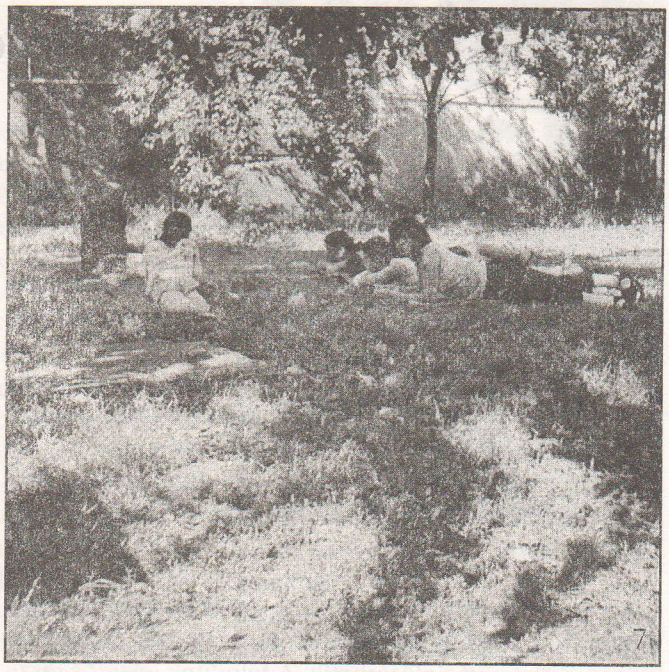

1. A plébánia épülete, amely fedelet nyújtott nekünk.
2. Délutáni fürdés a Borzsa folyóban.
3. Így készült a legfinomabb ebéd.
4. Még mindig kiscsoportos beszélgetés.
5. közös métázás egy közeli iskola udvarán.
6. Reggeli készítése a szabadban.
7. Előadás utáni kiscsoportos beszélgetés.
8. Esti imádság a plébánia hittantermében.

Témák a gyereknevelés művészetéből 3.

A kisgyerek és az evés

Folytatjuk a gyereknevelésről szóló sorozatunkat, amely tapasztalt keresztény gyerekpszichológusok és szülők könyvein, írásain alapul.

Az előző részben arról olvashattunk, hogyan kezeljük az óvodáskor dühkitöréseit, a dackorszak engedetlenségeit.

Ez alkalommal egy sok családnak fejtörést okozó problémáról, az evés körüli gondokról lesz szó. Vajda Zsuzsa Embergyermek – gyermekember *című könyvének egyik fejezete olyan jól összefoglalja az ezzel kapcsolatos tudnivalókat, hogy majdnem szó szerint az ő gondolatait idézzük.*

Az evési problémák szegény országokban ismeretlenek, csak jóléti államokban fordulnak elő, ott viszont az egész életet végigkísérhetik. A felnőttek jelentős része igen jó húsban van, állandóan fogyókúrázáson meditál vagy tényleg fogyókúrázik. Ebből a szempontból Magyarország (és tegyük hozzá: nagyrészt Ukrajna is) jóléti államnak tekinthető, emellett talán a múltbéli éhezés nemzedékeken át őrzött emléke miatt a gyerekek étkeztetése a családok egy részénél valóságos harcmező és csatatér. **A konfliktusok valamikor egyéves kor körül kezdődnek, valószínűleg azért, mert ebben az életkorban mind az elfogyasztott ételmennyiség, mind a hízás tempója a korábbiakhoz képest nagymértékben csökken. 1 és 3 éves kor között nagyon sok gyerekkel probléma van az evésnél.** Mi mindenből adódik ez?

Az 1-3 éves gyerek szükséglete körülbelül ezer kalória naponta. Akik fogyókúráznak, tudják, hogy ez milyen szörnyen kevés, különösen, ha szerepel benne néhány olyan, igen tápláló étel, mint a fagyi, a csoki, egy-két túró rudi, esetleg egy zacskó ropi, keksz. A gyerek mindezeket „észrevétlenül" elfogyasztja, a főétkezéseknél pedig fintorog.

Másrészt a kicsi a felnőttekhez képest lassan eszik. Ez nem tűnt fel, amíg pépes, folyékony ételt evett. Most viszont fél óráig rágódik egy negyed kiflin. Nem a felnőttek bosszantására teszi: a szájürege kicsi (még akkor is, ha egyébként nagy a szája), és még lassan rág. Gyakran pedig nincs türelme enni. Neki magának is túl hosszú idő, amit az asztalnál kell töltenie: szeretne már menni játszani, szaladni, futkározni a többiekkel. Az étkezések sok családban így egyre fokozódó ingerültséggel járnak, miközben a szülőknek mindig az az érzésük, hogy a gyerek semmit nem evett.

Mit tegyünk, hogy a gyerekünk jól egyen? Szeretnék minden szülőt meggyőzni arról, hogy ez a kérdés a gyakorlatban megoldható. **A legfontosabb: hagyjuk, hogy megéhezzen!** A gyomor kiürülésének ideje legalább három, de inkább négy óra. Ha tehát a gyerek reggel kakaót ivott, és tíz után jól beuzsonnázott, akkor egy óra-fél kettő előtt nem lesz éhes. Ha időben akarjuk ebédeltetni, és azt akarjuk, hogy egyen is, akkor kilenc után már ne nagyon adjunk neki, legfeljebb almát, gyümölcsöt. Ugyanez áll a délutánra. Ha a négyórai uzsonna bőséges, akkor a vacsorából semmi sem lesz. De a legtöbb gyerek még közben is eszeget. A ropi, keksz hiába száraz, tartalmát illetően ugyanaz, mint a kenyér, tehát tápláló. A fagylaltok, édes joghurtok, pudingok, krémek pedig kalóriatartalmukat tekintve felérnek egy vacsorával. Két dolgot tehetünk. Vagy tudomásul veszszük, hogy a gyerek ezek formájában magához vette a szükséges kalóriamennyiséget (az ugyan már nem biztos, hogy volt benne elég fehérje, vitamin, növényi rost), de legyünk rá felkészülve, hogy nem fog vacsorázni, jobb, ha le sem ültetjük. Vagy vezessük be kezdettől fogva, hogy édességet csak a főétkezések után kap, és ne várjuk ropival, rágóval és keksszel az óvoda előtt. Ennek az az előnye is meglesz, hogy étkezés után senki nem bír megenni egyszerre egy egész tábla csokit.

A másik fontos tanács: ne könyörögjünk, és ne engedjük, hogy a kelleténél jobban válogasson. Ami nem azt jelenti, hogy tömjük bele a spenótot, csupán annyit, hogy az ő kedvéért ne készítsünk rendszeresen mást, mint a többieknek. (Azt, hogy egy-egy ételt ténylegesen nem szeret, mindig jól meg lehet különböztetni a válogatástól.) Vannak kivételes alkalmak: természetes, hogy a beteg vagy lábadozó gyerek nem eszik meg mindent. Egyébként azonban másfél éves korától kezdve már mindent ehet, amit a felnőttek esznek, kivéve a nagyon fűszeres, nehéz ételeket. Ha nem eszik, ne unszoljuk. **Az unszolással minimális mennyiséget lehet csak beletölteni, nem éri meg az erőfeszítést. Azonkívül a gyerekek rövid idő alatt rájönnek, milyen nagyszerű eszközt kaptak a kezükbe, hogy hatás gyakoroljanak a szülőkre. Az evés végső soron ma gánügy, élvezeti forrás, és fontos, hogy ebben minőségében maradjon meg a számára.** Azok a gye rekek, akiknél túlságosan sokat foglalkoztak az evésse gyakran még iskolás korukban sem esznek rendeser arról nem is beszélve, hogy ez állandó konfliktushelyze ilyenformán pedig nagyon megterheli a gyerek és a szü lők kapcsolatát. Az evési problémák gyakran a szül gyerek kapcsolatban fennálló zavart jelzik. Az agyontá lált, elhízott gyerekek esetében gyakran tapasztalha érzelmi elhanyagoltság – a rengeteg édesség, etetés v lójában megvesztegetés és a szülő bűntudatának lev zetője egyben. Tegyük hozzá, hogy a gyermekkori el zás számos felnőttkori súlyos betegség alapja, és erőt jesen rontja az életminőséget, sőt, a társadal beilleszkedést is gyakran gátolja.

A rosszul evő gyerekek gyakran azért szegülnek sze be az étkezéssel, mert úgy érzik, hogy túl sok az lenőrzés – de ez kifejezhet más típusú tiltakozást Ezért sem érdemes erőltetni az evést, ehelyett ajánla eltöprengeni a valódi okon, súlyosabb esetben pe szakemberhez fordulni.

A doboz

A televízió, ez a nagyon sok családban központi helyet elfoglaló képdoboz korunk „szent tehene". Majdhogynem imádat veszi körül. „A tévében is azt mondták..." – halljuk számtalanszor végső, megfellebbezhetetlen érvként. Pedig a tévében, rádióban megszólaló emberek ugyanúgy a saját, egyéni véleményüket közlik, mint akárki más egy magánbeszélgetésben – mégis, mivel a nyilvánosság előtt hangzott el mondanivalójuk, igazabbnak, fontosabbnak hisszük azt, mint másokét.

Nincs azonban okunk rá, hogy feltétel nélkül higgyünk nekik! Aki dolgozott már a média világában, tudja, hogy a műsorkészítők milyen szubjektíven, sokszor mennyire esetlegesen választják ki a megszólaló „szakértőket". Az pedig, hogy a közvélemény formálói milyen erkölcsiséget képviselnek, a műsor alkotóit többnyire a legkevésbé sem érdekli, sőt, gyakran úgy tűnik, minél lejjebb csúszunk, annál jobb.

Nem is olyan bonyolult erre a magyarázat. A jelek szerint arra irányulnak a törekvések a médiában, hogy egy *lehetőleg nem sokat gondolkodó,*

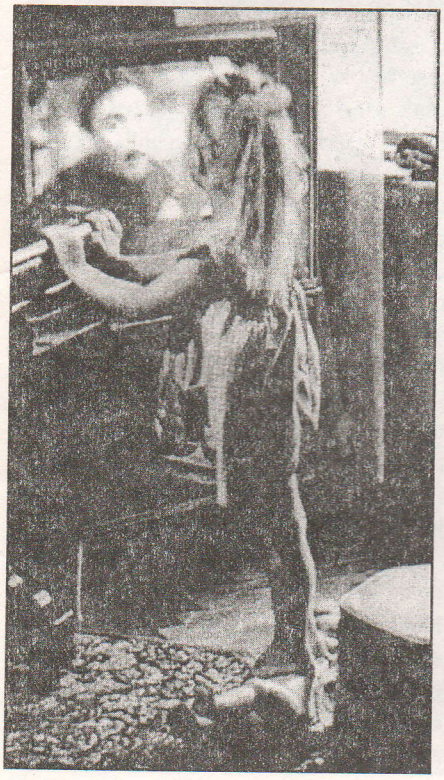

nem túl önálló, könnyen az orránál fogva vezethető tömeg jöjjön létre. A gyártóknak nyilvánvalóan pénzügyi érdeke fűződik ahhoz, hogy mindenki elhiggye, hogy nem élet az élet az ilyen meg olyan italok, fogkrémek, csokoládék, dezodorok és macskaeledelek nélkül. Ráadásul ezt meglehetősen alattomos módon próbálják belénk sulykolni: *azt az érzést keltik bennünk, hogy nem vagyunk „rendes" emberek, valami nincs rendjén velünk, ha mi nem állunk be ebbe a sorba,* és hogy rosszul kell magunkat éreznünk, ha nem szedünk össze annyi pénzt, hogy mindezeket megvehessük magunknak, vagy legalább a gyerekeinknek. Vannak reklámok, amelyek még azt is megpróbálják elhitetni a nézőkkel – leginkább a fiatalokkal – hogy akkor lesznek egyéniségek, ha ők is azt csinálják, amit a többiek: megveszik az adott terméket. És ezt a nyilvánvaló hazugságot rengetegen el is hiszik!

Gyerekműsorok – ahol a manipulálás elkezdődik

Mit tehetünk tehát, ha nem akarjuk, hogy a gyerekeink a média által diktált módon alakuljanak, hanem önálló, gondolkodó személyiségként nőjenek fel? Ez nem könnyű kérdés. Sajnos, ma már nem elég, ha a kifejezetten gyerekeknek szánt műsorokra korlátozzuk a tévénézést. Teljesen megdöbbentem, amikor egy szombat délelőtt bekapcsoltam a tévét háromféves kislányomnak – mind az öt, általunk fogható csatorna rajzfilmet sugárzott, de nem volt közöttük egyetlen olyan sem, amit nyugodtan nézhetett volna, ki kellett kapcsolnom a tévét! Egyértelmű, hogy a sugárzott rajzfilmek már nem a tündérmesék kategóriájába tartoznak, hanem *kicsinyített akciófilmek,* nem kevesebb félelmetes és erőszakos jelenettel, mint a „rendes" akciófilmek. Az ilyen rajzfilmek készítik elő a talajt arra, hogy a most még gyerek tévénéző néhány év múlva buzgó fogyasztója legyen a felnőtt akciófilmeknek.

Az „uniformizálás" és a fogyasztóvá

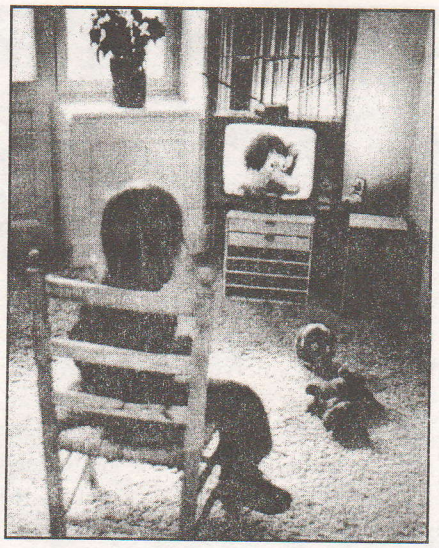

nevelés már ebben az életkorban elkezdődik. Mindig van valami, amit gyűjteni „kell", Pokémon-figura vagy más. A rajzfilmek között sugárzott reklámok pedig hatékonyan keltik fel a gyerekek vágyát a számukra valójában szükségtelen dolgok után.

A tévé mint gyermekmegőrző

Nagyon meg kell válogatnunk tehát, hogy mit engedünk nézni a gyerekeinknek. Valószínűleg nem igazán jó megoldás a teljes tiltás, mert ami tiltott, annak különleges varázsa van. De lehet az értelmes rajzfilmekre, természetfilmekre, esetleg más, építő műsorokra korlátozni a tévénézést, és érdemes időbeli korlátot is szabni – elsősorban magunknak, ugyanis nem feltétlenül a gyerek akar sok időt eltölteni a készülék előtt, *gyakran a szülők azok, akik „gyermekmegőrzőként" használják a tévét, mondván, addig sincs vele gond.* Nagyon korlátozott mértékben talán lehet élni ezzel az eszközzel, de nem jó rendszert csinálni belőle. Ha veszszük az időt és a fáradságot, hogy inkább játsszunk velük, meséljünk nekik, vagy egyszerűen csak hagyjuk, hogy velünk legyenek a munkánk közben, még ha zavarnak is – nem engedjük át a tévének a nevelő szerepét.

A tévénézési szokások kialakulásában is – mint annyi más területen – döntő szerepet játszik a példa: ha a szülők egész nap bekapcsolva tartják a tévét, és otthon töltött idejük jelentős részében előtte ülnek, nem nagyon várhatnak mást a gyerekektől sem.

(folytatjuk)

Popovicsné Palojtay Márta

Donatello

Az a vidék, ahol a reneszánsz korának új szobrászata először jelenik meg virulásának teljességében, Itália művelődésének ősi fészke: Toscana, és ezen belül is főképpen Firenze. A város kétszáz éves gazdasági fejlődése teremtette meg azokat a feltételeket, amelyek a trecentóban, *Giotto* munkásságában a festészet egyik csúcspontját mutatták fel, és alapjául szolgáltak annak a vitathatatlan vezető szerepnek, amelyet a város a kora reneszánsz művészetében játszott. A gazdag *Cosimo de'Medici* nemcsak a gazdasági életben és a politikában uralkodott, hanem erősen rányomta bélyegét a város művészi és szellemi életére is, amennyiben mint megbízó és mecénás lépett fel a legkülönbözőbb területeken. Építészeti és művészeti terveihez a legkiválóbb művészeket szerződtette. Különösen *Donatello* (Donato di Niccolo di Betto Bardi; 1386-1466) számára bizonyult a legfontosabb megrendelőnek. A Mediciek kertjében állították fel Donatello bronzszobrait, ő kapott megbízást a San Lorenzóban lévő családi kápolna nagyszabású plasztikai díszítésére. De a nagy hatalmú Cosimo ajánlása a *Signoria* és a dóm építőműhelyének vállalkozásához is egyengette a fiatal művész útját.

Amikor Donatello kosárral a kezében a piacon tojást, olajat, sajtot és gyümölcsöt vásárolt, senki sem gondolta volna, hogy Cosimo Medici kedvenc művészét látja, akinek szobraiért a bankár vagyonokat fizet: bőrszíjjal övezett hosszú ingében, egyszerű, csuklyás posztókabátjában Donatello szegény polgárnak látszott. Nem vált ki a tömegből, nem is akart kiválni. Ő maga nem volt elegáns, de annál remekebbeknek bizonyultak a szobrai.

Donatello az első teljesen független reneszánsz szobrász. S egyben az egész kor egyik legnagyobb mestere. Fa, terrakotta, kő és bronz egyformán kezes anyag volt a műhelyében. Késő aggkoráig szenvedélyesen dolgozott, egyéniségének bélyege letörölhetetlen kora szobrászatáról. Mint pályatársai, ő is behatóan tanulmányozta az antik művészetet, de alkotásai között – akárcsak a kora reneszánsz első szakaszának egész művészetében – alig fordul elő pogány téma, antik istenek vagy hősök megjelenítése; ez a következő generációkra maradt. Az úttörő mesterek a keresztény szentek és a bibliai alakok ruházatában alakították ki az évszázad elején az új szellemet és új stílust. Szent harcosok és harcos szentek voltak az ifjú Donatello hősei.

A bronzból öntött ifjú *Dávidja* a művészet hamvas tavaszát jelenti; a karcsú és minden részében ruhátlan test pompás ruganyossága, biztos egyensúlya, mozdulatának természetessége, zamatos egyéni mintázása páratlan a maga nemében. A hős még alig nőtt ki a kamaszkorból, bár sudár, még nem mutat duzzadó izmokat. Sőt: csuklója kissé megbicsaklik a Góliáttól elragadott hatalmas kard súlyától. Miért meztelen? A Biblia úgy mondja, a küzdelem előtt vértet adtak rá, de ő ledobta magáról ezt a számára szokatlan, mozgását korlátozó holmit. Donatello szobrán csak a pásztori foglalkozást jelképező, a nap ellen védelmező széles karimájú kalapot viseli – igaz, már a győzelmi koszorúval díszítve – és lábszárvédőt. Kalap és lábszárvédő a test többi részének meztelenségét csak még szembetűnőbbé teszi: lám, ilyen kiszolgáltatottan szállt szembe ez a fiú a talpig vasba öltözött óriással. Nem magát a küzdelmet látjuk, hanem annak végeredményét: Dávid egyik lábát Góliát levágott fejére teszi. Firenze valamennyi Dávid-ábrázolása ilyen. Miért? Ha a művész magát a küzdelmet ábrázolja, valójában leszűkíti annak jelképes értelmét, egy bizonyos eseményt illusztrál. Firenze ügyes polgárai szemében Dávid azonban nemcsak Góliát legyőzője, hanem a mindenféle győzelemre képes, örökre tettre készen álló ember megtestesítője volt. Külön figyelmet érdemel Donatello művén az arc. Nyoma sincs rajta diadalittas büszkeségnek. Sőt elmélázás, öröm, gőny, meghatódás szavakba nem foglalható kifejezésével hajlik

Donatello: Heródes lakomája.

lefelé. Bár a fej lehajtásának alighanem szorosan vett szakmai okai is voltak: Donatello a szobrot eredetileg kútfigurának szánta, magasra. Ha nem hajtja le a fejét, a néző nem láthat be az arcába.

Az ókor világának letűnése óta ez volt az első magáért való bronz akt. Donatello legalább olyan bátor volt a szobrászatban, mint barátja, Brunelleschi az építészetben. Tehetségében sem maradt el tőle. Gazdag és sokoldalú művész volt. Híres volt már életében. Gyakran meghívták őt is, mint száz évvel korábban Giottót, más itáliai városokba. Egy sienai keresztelőkúton a bronz *Heródes lakomája* domborművét remekeli. De itt borzalmas jelenetet látunk, amikor a szent levágott fejét behozzák a királynak. Belátunk a lakomaterembe és a mögötte levő emelvényre, ahol zenészek ülnek, sőt, azon túl is, a belső helyiségekbe, lépcsőkre. A hóhér Heródes előtt térdel, most nyújtja át a tálcát, az borzadva húzódik hátra, két kezét szétterjesztve, a gyermekek rémülten menekülnek, Salome anyja, a felbujtó, mintha magyarázkodna. Széles tér választja el a mellette ülőktől, mind irtózva húzódnak el tőle, egy vendég a szemét takarja el, a többi Salome körül tolong, aki ebben a pillanatban hagyta abba a táncot.

Donatello: Dávid.

Donatello: Angyali üdvözlet. Részlet.

Azokat, akik a gótikus művészet egyszerű, kedves mesemondásához szoktak, ugyancsak megdöbbentette Donatello stílusa. Szó sincs arról, hogy a formákat tetszetősen rendezze el. Ellenkezőleg, a teljes felfordulást szemlélteti. Az alakok szögletesek, darabosan mozognak, gesztusaik hevesek, a jelenet iszonyatát semmi sem enyhíti. Kortársai szemében ez a kendőzetlen életszerűség valósággal félelmetes lehetett.

Hosszú élete során a szobrok és domborművek hosszú sorát mintázta meg. Köztük a legbájosabb kétségkívül az *Angyali üdvözlet* üde díszével s az ifjú Mária hirtelenül megragadott finom mozdulatával, a legelevenebb a firenzei dóm énekes karzatát díszítő táncoló angyalkák pergő sora, amely a mozdulatok friss változatosságával lep meg. Érzelmek, szenvedések és szenvedélyek soha nem látott skálája tárul elénk, merész és közvetlen előadásban: a legnagyobb emberi titok, az élet mélye megdöbbentő közelségben áll elénk. Donatello mindezt az ember, az élet szemléletéből merítette, s ő az első, aki ezt a mindent látó egyéni szemléletet elfogulatlan valóságban merte anyagba kötni. Máig hálára kötelezve minden, a szemlélődés iránt fogékony lelket.

Riskó Marianna

Nyulam-Bulam lakomája

Baskír mese

Egy kisfiút elküldtek a szülei a faluba, hogy hívja meg vendégségbe ezt meg ezt az asszonyt, azt meg azt az embert. Olyan sok nevet mondtak neki, hogy a kisfiú bizony elfelejtette, ahogy a kapun kilépett. Szégyellt visszamenni és újra megkérdezni, hanem ezt találta ki:

– Megyek, és meghívom az egész falut. Akkor biztosan köztük lesznek azok is, akiknek a nevét elfelejtettem.

Úgy is tett. Elment minden házba, és meghívott minden élő lelket a faluból. Azok szépen megköszönték, és megígérték, hogy elmennek. A kisfiú hazament, mint aki jól végezte dolgát.

Másnap délelőtt gyülekezni kezdtek a vendégek. Eljött az egész falu. Asztalhoz ültek és várták az ebédet.

A szülők megijedtek.

– Mit csináltál, te haszontalan? – szidták a kisfiút. – Hogy vendégeljünk meg ennyi embert?

A fiúcska ekkor bevallotta, hogy ő bizony elfelejtette, kiket akartak meghívni, ezért meghívta az egész falut.

A vendégek pedig várták a lakomát. A kisfiú anyja már az asztalra rakott mindent, amit a kamrában talált, de az bizony a fél fogára sem volt elég a rengeteg embernek!

– Magad csináltad a bajt, most magad segíts rajta! – mondták a szülők a kisfiúnak. Az sírva fakadt, hogy ilyen bajt okozott, de nem tudott segíteni rajta, hát kiment az erdőbe, leült egy fatönkre, és csendesen sírdogált.

Ahogy ott kesereg, szomorkodik, látja ám, hogy a bokorból az a kis nyúl ugrál eléje, amelyiket a télen ő gondozott. A nyulacskát a sas karmaiból mentette ki, egész télen táplálta, nevelte, aztán tavasszal, amikor megerősödött, szabadon bocsátotta.

– Mi a baj, kis gazdám? – kérdezte részvéttel a nyulacska. – Menj most szépen haza, és ne törd a fejedet! Ne félj, jóra fordul minden!

Ezzel eltűnt az erdő mélyén, a kisfiú pedig hazabaktatott. Otthon a vendégek már zúgolódni kezdtek.

– Kár volt összecsődíteni ennyi embert – mondogatták –, ha nem tudnak bennünket megkínálni semmivel!

Közben valaki kinézett az ablakon, és szeme-szája elállt a csodálkozástól! Mindenki felugrott és az ablakhoz szaladt.

Hát bizony, volt is ott mit nézni!

Az egész utca megtelt az erdő vadjaival. Sorban jöttek a kisfiúék háza felé, és mindegyik hozott valami ajándékot. A medve egy bödön mézet hozott mancsai között. A farkas friss bárányhúst cipelt. A szarvasok, óvatosan az agancsukra akasztva, tejjel teli vödröket hoztak. Az ürgék és hörcsögök telt zsákokat gurítottak maguk előtt. A mókuskák mogyorót és diót csörgettek a tarisznyájukban. A rókák pedig szép hízott ludakat meg tyúkokat hoztak a fogaik között.

A nyulacska ugyanis elmondta erdei barátainak, hogy a kisfiú milyen jószívű volt hozzá, mire azok rögtön elhatározták, hogy segítenek a bajba jutott fiúcskán.

A szülők azt se tudták, hova legyenek csodálkozásukban. Hát még a vendégek! Három napig ettek-ittak, s még maradt ennivaló egy egész télre. Boldog volt a kisfiú, hogy kisegítette szüleit a bajból!

Így hálálta meg a nyulacska a kisfiú jószívűségét.

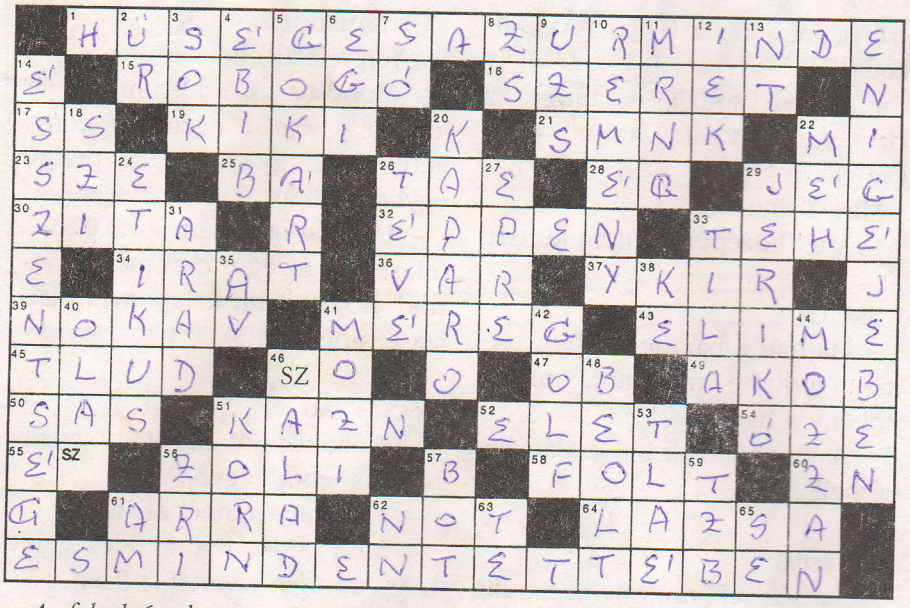

A feladványban a Szentírásból idézünk. Beküldendő a vízszintes 1. és a függőleges 14. A megfejtéseket KERESZTREJTVÉNY felirattal a szerkesztőség címére kérjük.

VÍZSZINTES:

1. Az idézet első része. Zárt betűk: H, A, D, E, N, J. 15. Kiskerekű motorkerékpár. 16. Örömet lel valakiben, valamiben. 17. Kétes! 19. A szabadba duplán! 21. Smink szélei. 22. Személyes névmás. 23. 1/2 szemét. 25. Bárium vegyjele. 26. Tea betűi keverve. 28. Lángol. 29. Megfagyott víz. 30. Női név. 32. Ebben a pillanatban történt. 33. Tehén vég nélkül! 34. Akta, okmány. 36. Kézimunkát végez. 37. Y. K. I. R. 39. Fordítva: Behunyt szemmel. 41. Ártalmas anyag. 43. Fordítva: ..... Zola. 45. Fordítva: rombolt. 46. Szolmizációs hang. 47. Orosz folyó. 49. Fordítva: Achilles gyenge pontja. 50. Ragadozó madár. 51. Kalcium és cink vegyjele. 52. Fordítva: színültig. 54. Mózes közepe! 55. Értelmi képesség. 56. Zoltán becézve. 58. Szennyeződés, pecsét valaminek a felületén. 60. Cink vegyjele. 61. Nem erre! 62. Angol tagadás. 64. Fordítva: gyümölcsöt szárít.

FÜGGŐLEGES:

2. Ilyen hajó is van! 3. Tőszámnév. 4. Bébi betűi keverve. 5. Törpe versenyautó. 6. Fordítva: Cselekvést kifejező szófaj. 7. Ízesítő szer. 8. Kettős betű! 9. Ung ukránul. 10. Ez hal meg utoljára. 11. Mereng mássalhangzói! 12. I. E. K. 13. Nóta egynemű. 14. Az idézet befejező része. Zárt betűk: É, E, G, E, S, E, T. 18. Szolmizációs hang. 20. Vakaró. 22. Hártyás szárnyú tenyésztett rovar. 24. Erkölcsös magatartás. 26. Televízió. 27. Eper betűi keverve. 29. Bibliai város. 31. A tizenhárom vértanú városa. 33. Tilalom lom nélkül! 35. Savó közepe! 38. K. E. 40. Itáliai. 41. Filmszínház. 42. Bot alakú ütővel játszott labdajáték. 44. Apró cselekvés megy végbe. 46. Gyors léptekkel távozik. 48. Fát bújtásol. 51. Kukorica angolul. 53. T. L. A. É. 56. Z. R. I. 57. Bántalmazásra is alkalmas eszköz. 59. Átszabó párosai! 61. Fordítva: ezen a napon. 62. Két N! 65. Fordítva: kiejtett mássalhangzó.

Az előző szám keresztrejtvényének helyes megfejtői

Simon Anna (Munkács)
Molnár Csaba (Ungvár)
Mészáros Györgyi (Técső)
Bodák Hajnalka (Técső)
Butella Éva (Beregszász)
Román Júlia (Szürte)
Demjén Tamás (Rát)
Oltvai Károly (Ungvár)
Kriczky Katalin (Beregszász)

Könyvjutalomban részesült:
Román Júlia

Gratulálunk!

Bibliai vetélkedő

Kedves fiatalok!

Folytatjuk bibliai vetélkedőnket. Ismételten szeretnénk buzdítani mindenkit, hogy kapcsolódjon be a játékba, mert a nyertesek között értékes könyveket sorsolunk majd ki. Hajrá!

János evangéliuma

1. Mit kért Jézus a szamariai asszonytól?

a./ Szállást.
b./ Ételt.
c./ Vizet.

2. Hogy hívják a Jeruzsálemben lévő kaput?

a./ Arany-kapu.
b./ Juh-kapu.
c./ Szamár-kapu.

3. A szőlőtőről és a szőlővesszőkről szóló példabeszédében kihez hasonlítja magát Jézus?

a./ Szőlőtőhöz.
b./ Szőlővesszőhöz.
c./ Szőlőműveshez.

4. Mit csinálnak a farizeusok és az írástudók a házasságtörő asszonnyal?

a./ Megkövezik.
b./ Otthagyják.
c./ Ítélőszék elé állítják.

5. A kánai menyegzőn Jézus hány kőedény vizet változtatott borrá?

a./ Öt.
b./ Hat.
c./ Hét.

A megfejtéseket 2002. július 20-ig küldjétek be a szerkesztőség címére!

Jó szórakozást!

VICCEK

KOMOLY FENYEGETÉS

A szülők hevesen veszekednek. Gergőt ez nagyon bántja, végül kijelenti:

– Ha nem hagyjátok abba, elmegyek a plébánoshoz és elmesélem neki a vad házasságotokat!

EGYHÁZI KÓRUS

A nagyi kérdezősködik:

– Mit játszotok, gyerekek?

– Templomosdit.

– De hát a templomba járók nem sugdolóznak és nevetgélnek!

– Te ezt nem érted, nagyi! Mi most a kóruson vagyunk!

HÁLÁS GYEREK

A plébános meglátogatta az ismerős családot.

Búcsúzáskor az édesanya megkérdezi Fricit:

– És mi szépet illik mondani, amikor a plébános úr elmegy?

– Istennek legyen hála!

RÁDIÓS KAR

A plébános meglátogatta az óvodát, és megkérdezte az egyik kicsit:

– Tudod, ki vagyok én?

– Persze! Te vagy a templom bemondója!

A KIS RUTINOS

A domonkos atyák – rendjük régi rítusaként – már a mise elején bort és vizet öntenek a kehelybe. Egy dominikánus az oltárhoz lépve megkérte az ebben a rítusban nem járatos ministránst, hogy hozzon bort és vizet.

Mire a kisfiú:

– Atyám, ne csináljon ebből gondot magának! Majd én szólok, ha itt az ideje!

A KIS REALISTA

A káplán szánkózni viszi a hittanosait, és útközben a téli táj szépségeire hívja fel a figyelmüket:

– Milyen csodálatos, ahogy az Úr befagyasztotta a tavat! – lelkesedik.

Mire Tomi:

– A tél közepén ez nem kunszt!

SRÁCOK

– Ha már a harangozó fia vagy, meg tudod-e mondani, milyen növény a harangvirág?

– A bimbambuszok családjába tartozik.

CSEREBAJ

– Tessék elhinni, nem mindig néztem én így ki – mondja a koldus a plébánosnak.

– Látja, ezt elhiszem. Most például sánta, tegnap meg még vakként koldult.

MENNYEI ÉLET

A földesúr megkérdezett egy sokgyermekes szegény embert, hogy megy a sora. Mire az így felelt:

– Úgy élünk odahaza, akár a mennyországban.

Örült a földesúr, hogy nem panaszt hall, s tovább faggatta az embert:

– Tehát mindenetek megvan?

– Igen kivéve az ételt, az italt meg a ruházatot. De ezek a dolgok a mennyországban sem használatosak.

BECSOMAGOLVA

A férj feleségéhez:

– Mondd csak, aranyom, mit jelent ez a tétel a háztartási könyvedben, hogy negyven pengő egyházi célra?

– Új kalapot vettem – válaszol a feleség. – Elvégre csak nem kívánod, hogy a régi kalapomban járjak templomba?

SÓGORSÁG

– Plébános úr! Lehet, hogy én az Úr sógora vagyok?

– Már miért lennél az, fiam?

– Mert most írta a feleségem, hogy a húgát elvette az Isten.

Ő MÁR TUDJA

A vallásos oroszoknak régi szokása, hogy nagyszombat este minden szembejövővel közlik az örömhírt:

– Krisztus feltámadt!

Történt egyszer, hogy a hit dolgában nem nagyon tájékozott Brezsnyev épp nagyszombat alkonyán lépett ki háza kapuján.

– Krisztus feltámadt! – köszöntötte egy járókelő.

– Köszönöm, hogy szólt! – mondta Brezsnyev, és indult a rá váró kocsi felé. Ám közben még valaki megszólította:

– Krisztus feltámadt!

Mire Brezsnyev:

– Köszönöm, már jelentették.

BIBLIAI VETÉLKEDŐ

MEGFEJTÉSEK

Novák Tamás (Huszt)
Kvascsuk István (Huszt)
Kiss Elek (Ungvár)
Ferenc Beáta (Rát)
Kriczky Katalin (Beregszász)
Demkó Éva (Bene)
Poljáncsuk Viktória (Jaszinya)
Krivka Dianna (Ungvár)
Kiss Erika (Homok)
Bence Erzsébet (Homok)
Hafiják Pál (Kőrösmező)
Demjén Tamás (Rát)
Necze Melinda (Téglás)
Mágocsi Ilona (Fancsika)
Krivka László (Homok)
Butella Éva (Beregszász)
Bodák Hajnalka (Técső)
Simon György (Munkács)
Simon Anna (Munkács)
Pálfi Erika (Téglás)
Boda Attila (Beregszász)